

PROTOKOLL

fra møte i Regnskapsstandardstyret **7. januar 2009** kl 14:15 - 19.15 hos DnR, Oslo.

Til stede: Elisabet Sulen, Peggy Berner, Karina Vasstveit Hestås, Kirsten Jacobsen, Erlend Kvaal, Signe Moen, Hanne Opsahl (til 15.50), Kjell Ove Røsok (på telefon under sak 3) og André Tofteland.

Forfall: Ingrid Farstad.

Dessuten møtte: Harald Brandsås (fra 17.15), Didrik Thrane-Nielsen (sak 3) og Britt Torunn Hove.

Sak 1:   Protokoll

Punkt 4 i utkastet til protokoll fra 27.11.08 ble gjennomgått. Resten av protokollen vil bli gjennomgått i neste møte.

Fjerde avsnitt første setning skal starte med *Flertallet i*. Fjerde setning i siste avsnitt strykes, Det tas inn en fotnote i protokollen, som beskriver hva resultatet av e-post-behandlingen ble.

I neste møte skal en gjeninnføring av referat fra møtene i RSS diskuteres, som et tillegg til protokollen.

Sak 2:   Arbeidsplan

Det ble tatt en tentativ beslutning om at oppfølging av igangsatte prosjekter på valuta, immaterielle eiendeler, inntektsføring og vurdering av mottatte høringskommentarer på de åtte utsendte høringsutkastene er nok arbeidsoppgaver for 1. halvår 2009. Det er enighet at om tiden tillater ytterligere prosjekter, bør man gå i gang med den utdaterte skattestandarden. Etter at oppdatert fusjonsstandard er fastsatt, vil det trolig være naturlig om fusjonsstandard prioriteres.

Innspillene i e-post fra Karina Vasstveit Hestås av 27.11 til arbeidsplanen ble støttet.

Flertallet ønsket ikke mer vidtgående bruk av e-post-behandling enn det som har vært gjort hittil.

Følgende grovplan over når de ulike sakene skal behandles, ble vedtatt:

18.03: Inntektsføring
Immaterielle eiendeler

17.04: Oppsummering åpen høring
Skatt

06.05: Alle høringssakene

05.06: Inntektsføring
Immaterielle eiendeler

24.06: Fastsettes i møtet 6. mai

Sak 3: Finansielle eiendeler og forpliktelser

Utkastet til oppdatert standard fra arbeidsgruppen ble gjennomgått punkt for punkt. Språklige endringer og flytting av tekst foretas i tråd med innspill i møtet.

Pkt 4:

Arbeidsgruppen utarbeider nytt forslag til tekst med ønsket bruk av *kan* og *skal*.

Pkt 10:

Det settes punktum der omtalen av § 5-9 begynner.

Pkt 11:

Ikke børsnoterte aksjer skal også omtales i eget punkt, med en henvisning til nedskrivningsstandard.

Det ble diskutert om ordlyden er for kategorisk. RSS mente det var vanskelig å utforme en annen regel, men dette er en problemstilling man vil vurdere å komme tilbake til på et seinere tidspunkt.

Pkt 13 -15:

At fastrentefordringer ikke nedskrives, harmonerer ikke med regnskapsloven.

Problemene omkring amortisert kost og fastrentefordringer, prinsippet om at sikring skal reflekteres og utbyttepåvirkningen ved midlertidig egenkapitalføring av effektene av vurdering av sikringsinstrumenter til virkelig verdi ved kontantstrømsikring skal tas opp med lovgiver med sikte på å få til lovendringer.

Pkt 21:

Også § 7-2 tas inn.

Pkt 23:

Det tas inn en ny d), som krever opplysning om periodens og akkumulert beløp ført mot egenkapitalen som en følge av regnskapsmessig sikring.

Pkt 24:

Ikke alle var enige i at virkningstidspunktet settes til 2010. Dette er noe som skal omtales i den åpne høringen.

A5:

Det skal tas inn eksempel som viser hva man mener med at *del* av noe kan sikres.

A 16:

Det ble tatt en tentativ beslutning om at sannsynlighetskravet skal være det samme både for når sikringsvurderingen skal opphøre i regnskapet, og når effektene av dette skal regnskapsføres. Sannsynlighetskravet skal være *rimelig sikkert*.

Det ble uttrykt ønske om at arbeidsgruppen skal prioritere utarbeidelse av justert høringsutkast og notat om endringer i forhold til utsendt høringsutkast,

særlig med tanke på at man ønsker å ta bort høringsutkastet som inneholder en del løsninger som RSS ikke lenger går inn for. Disse dokumentene sendes deretter på sirkulasjon til RSS, og publiseres så snart de er godkjent av RSS.

Sak 4:   Inntektsføring

Av tidsmessige årsaker utsettes behandlingen av saken til neste møte.

Sak 5:   AFP

Elisabet Sulen orienterte kort fra møtet med NHO og ISS. Etter møtet har NRS mottatt en ny henvendelse fra ISS. Denne skal besvares med henvisning til den nye AFP-uttalelsen.

RSS bestemte at den nye uttalelsen om AFP skal lages ved å bygge ut alternativ 2 med tekst fra brevene til NHO og ISS. Det skal tydelig framgå at etter en fornyet vurdering står man fast ved opprinnelig konklusjon.

Protokoll ved
Britt Torunn Hove

PROTOKOLL

fra møte i Regnskapsstandardstyret **18. mars 2009** kl 09:00 - 15.00 hos DnR, Oslo.

Til stede: Elisabet Sulen, Karina Vasstveit Hestås, Kirsten Jacobsen, Erlend Kvaal, Signe Moen, Kjell Ove Røsok og André Tofteland.

Forfall: Peggy Berner, Ingrid Farstad og Hanne Opsahl.

Dessuten møtte: Harald Brandsås og Britt Torunn Hove.

Sak 1:   Protokoll

Utkastet til protokoll fra 27.11.08 ble vedtatt.

Utkastet til protokoll fra 07.01.09 ble vedtatt, etter at siste setning i tredje avsnitt tas ut.

En gjeninnføring av referat fra møtene i RSS ble diskutert, som et tillegg til protokollen. Flertallet kom etter en kost/nytte-vurdering til at dette ikke skal gjøres.

Sak 2:   Arbeidsplan

Elisabet Sulen oppdaterer denne til møtet 17. april. Det kom følgende nye innspill til arbeidsplanen:

1. Forholdet mellom NRS 3 og NRS(F) Resultatskatt

Vurdering av regnskapsmessig løsning for håndtering av regnskapsføring av tilbakeføring av underskudd indikerer at det er behov for å harmonisere de to standardene.

2. NRS(V) Fond for urealiserte gevinster

Skal det settes av til fond for urealiserte gevinster i et regnskap avlagt etter god regnskapsskikk? Veiledningen synes å inneholde motstridende svar på dette når det gjelder kontantstrømsikring der verdiendringer på sikringsinstrumentet føres midlertidig mot egenkapitalen, jf for eksempel punkt 2.2 annet avsnitt og 5.2 fjerde avsnitt. FUG-arbeidsgruppen bes om å komme med forslag til endringer i veiledningen som medfører at den gir et entydig svar på om det skal settes av til FUG ved kontantstrømsikring med verdiendringer ført midlertidig mot egenkapitalen i et regnskap avlagt etter norsk god regnskapsskikk.

Dersom NRS kommer til at det skal settes av til fond for urealiserte gevinster, bør dette også innarbeides i NRS(V) Anvendelse av IFRS-løsninger innenfor god regnskapsskikk, som i dag bare sier at urealiserte tap og gevinster skal føres som opptjent egenkapital.

3. Regnskapskonferansen 2009

Det ble diskutert om man som i fjor skal ha en felles dag sammen med Bokføringsstandardstyret. 2/3 av deltakerne på fjorårets NRS-dag svarte at de foretrekker en felles dag. På den andre side mener RSS at de trenger mer enn en halv dag for å presentere de produkter som planlegges ferdigstilt i høst. BSS forespørres om RSS ved en felles dag kan få noe mer enn halve tiden. Om dette ikke er mulig, mente RSS at Bokføringsdagen og Regnskapskonferansen bør arrangeres som to påfølgende dager. Datoene 3,

4, 10, 11 og 12. november foreslås for BSS. RSS ønsker om mulig å ha arrangementet på BI, som i fjor, der hensiktsmessige lokaler ble stilt til gratis disposisjon.

Sak 3: **Inntektsføring**

Det ble gitt uttrykk for at det savnes en overordnet disposisjon. Slik dokumentet framstår nå, passer for eksempel ikke overskriftene med teksten som kommer under alle steder og enkelte tema er behandlet flere steder. Arbeidsgruppen er enig i dette, og vil jobbe mer med strukturen. Det samme gjelder sammenhengen mellom teori og eksempler.

Det ble diskutert om det i de tilfeller veiledningen har endret oppfatning av hvordan en problemstilling bør løses i forhold til det som framgår av gjeldende diskusjonsnotat, bør gis informasjon om konsekvensene av dette. Signe Moen redegjorde for språkbruken i veiledningen. Når dokumentet er ferdig, vil arbeidsgruppen se på hvor mange tilfeller som finnes der rettledning er endret, og utifra dette vurdere behovet for å si noe om konsekvenser. Arbeidsgruppa leverer forslag til tekst om veiledning til statusrapporten.

Utkastet til veiledning ble gjennomgått side for side til og med side 6. Arbeidsgruppa gjennomfører flytting og strykning av tekst samt språklige endringer i tråd med innspill fra møtet.

Side 1:

Det ble bedt om at omtalen av *bakgrunn* kortes ned, og at omtalen av IAS 18 gjøres mer nøytral.

Side 2:

Det skal vurderes om det er behov for å definere eller beskrive nærmere hva kontinuitetsgjennomskjæring er, jf. den naturlige språklige forståelsen av ordet.

Side 3:

Det ble gitt uttrykk for at det er viktig å rydde i inntektsføring av tjenester, men RSS mente at tre-deling varer, tjenester, tilvirkningskontrakter kanskje ikke er den mest logiske inndelingen. Det er mulig at det er mer hensiktsmessig å dele på følgende måte:

	Enkeltleveranser	Sammensatte leveranser
Varer		
Tjenester		

Arbeidsgruppa vurderer dette nærmere, også om dette heller er en virkeområde-sak for NRS 2.

Veiledningen sier følgende i siste avsnitt: "Salgsavtaler har flere elementer når hver enkelt ytelse kan identifiseres og har en selvstendig verdi for kjøper". Det ble diskutert om denne innfallsvindelen, som er US GAAP-inspirert, er hensiktsmessig. Arbeidsgruppen ble bedt om å være tydeligere på at vurderingen av om en transaksjon består av ett eller flere elementer er noe som forventes å måtte skje bare i unntakstilfeller, ved vesentlig resultatpåvirkning.

Side 4:

I annet avsnitt tredje linje erstattes *transaksjonen* med *vederlaget*.

Det framkom ikke protester mot at diskusjonsnotatets avsnitt om fremskutt resultatføring og verdibasert inntekt ikke videreføres.

Side 5:

Det ble diskutert om omtalen av forskuddsbetaling av forenklingssyn skal tas ut, men det var ikke flertall for dette.

Det ble gitt uttrykk for synspunkter på at avsnittet om forventet tap på krav var for teoretisk, inneholdt bare en av flere mulige teoretiske tilnærminger og at omtalen burde kortes ned. Det ønskes at veiledningen skal si om tap på krav er salgsinntektsreduksjon eller kostnad.

Også omtalen av kontantrabatt ønskes kortet ned.

Side 6:

RSS støtter metodene og rekkefølgen for tilordning av vederlag. Det ble bemerkt at de to siste metodene bare er del av utøvelsen av et skjønn, men man velger likhet mot IFRS her, og beholder derfor fire alternativer.

Det slås fast at dersom salgsvilkår består av flere elementer, må de enkelte elementene identifiseres og måles. Dette følger av regnskapsloven. Det skal tas inn at oppdeling i flere elementer ikke har betydning dersom alle elementene har lik opptjeningsprofil.

Brutto- og nettoføring av inntekt (punkt 4)

Innholdet i dette punktet samsvarer ikke med veiledningens virkeområde, og tas følgelig ut.

Garantikostnader (punkt 5.2)

Garantikostnader som følger av lov eller alminnelig avtalerett, kan ikke anses å være en separabel ytelser. Veiledningen angir at inntektsføring normalt vil finne sted på salgstidspunktet, med avsetning for estimerte utgifter til å innfri garantiansvaret. Dette samsvarer med det som er sagt i NRS 13. RSS støttet forslaget fra arbeidsgruppen. Det kan være behov for å definere separable ytelser.

Tingsutdeling (punkt 5.6)

RSS støtter at tingsutdeling fører til resultatføring av gevinst eller tap. Flertallet i RSS støtter alternativ 3 for regnskapsføring av tingsutdeling. Bakgrunnen for dette er at det anses som uakseptabelt at regnskapsmessig behandling av utbytte hos avgiver skal være forskjellig avhengig av om utbyttet gis i form av kontanter eller ting.

I tredje avsnitt skal det refereres til relevant paragraf i aksjeloven.

Gaver (punkt 5.9)

Det framkom ikke innvendinger mot tekstforslaget fra arbeidsgruppen.

Gjeldsettergivelse (punkt 6.1)

Det ble foreslått at avsnittet skal forbeholdes ettergivelser som skyldes betalingsproblemer, og at omtalen av salgssøtte etc omtales i et eget punkt. Det som sies om salgssøtte i første avsnitt siste setning, harmonerer ikke med det som sies i nestsiste setning.

Det tas inn referanse til den paragraf i regnskapsloven som foreskriver noteopplysning om endring i egenkapital.

Eksempelet i 5.5.1 a)

Det synes ikke troverdig at pakkepris for rubrikkannonsering og annonsering på utgivers internettside er 1.000, mens vederlaget for separat kjøp av rubrikkannonsering er 600 og for separat kjøp av internettannonseringer 1.000. Tallene bør derfor endres.

Utbytte fra tilknyttet selskap, felleskontrollert virksomhet og andre investeringer enn datterselskap, tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet

RSS vedtok tentativt at samme regel skal gjelde for inntektsføring av utbytte fra slike lave eierandeler som for eierandeler i tilknyttet selskap og felleskontrollert virksomhet. Arbeidsgruppen sjekker om uttalelser i lovforarbeidene er til hinder for en slik løsning.

Sak 4: Immaterielle eiendeler

Det ble trukket fram at strukturen er tung, og at det ønskes en struktur lik den i IAS 38. Det bør tidlig sies at sammenstillingsprinsippet kan gi andre løsninger etter god regnskapsskikk enn etter IFRS. Det oppfattes som noe problematisk at like definisjoner etter IFRS og GRS likevel har forskjellig innhold.

Det ble som i møtet 24. oktober diskusjon rundt behandling av tidligere kostnadsførte utgifter (punkt 2.2.4 i utkastet til standard, punkt 11 i notatet). Siden det er enighet om løsningen, ble det besluttet at andre avsnitt i 2.2.4 skal strykes.

Flytting av tekst og språklige endringer gjøres i tråd med forslag i møtet.

Det undersøkes om omtalen i 2.3.2 om kjøp av virksomhet er overflødig og kan erstattes med en henvisning til konsernstandard.

I siste avsnitt i punkt 2.4 skal det sies at endring i avskrivningsplan er estimatendring, og tas inn en henvisning til behandling i NRS 5.

Det ble foreslått at omtalen i punkt 2.7.2 av forskning og utvikling for andre bør begrenses til å slå fast at det ikke er fou for den som utfører forskningen og utviklingen.

Sak 5: Finansielle eiendeler og forpliktelser

Det har ikke vært mulig å få til den arbeidsgang som RSS la opp til i sitt møte 7. januar. Som en følge av dette, vil det kun bli et *forslag* til revidert høringsutkast utarbeidet av Didrik Thrane-Nielsen som vil bli publisert før den åpne høringen, sammen med et notat som beskriver endringer fra gjeldende høringsutkast utarbeidet av sekretariatet. Det tas sikte på å kunne publisere disse i løpet av uka. RSS skal ha dokumentene til informasjon før de publiseres.

På den åpne høringen vil Elisabet Sulen holde en kort innledning om hvorfor den åpne høringen avholdes. Deretter vil Kjell Ove Røsok presentere hovedtrekkene i forslaget til revidert høringsutkast, og presentere en del av de mest omdiskuterte temaene.

Sak 6: Kontaktmøte med Kredittilsynet

RSS har i år ikke identifisert tema som ønskes tatt opp med Kredittilsynet (Regnskapstilsynet).

PROTOKOLL

fra møte i Regnskapsstandardstyret **17. april 2009** kl 11:00 - 13.45 hos PwC, Oslo.

Til stede: Elisabet Sulen, Karina Vasstveit Hestås, Kirsten Jacobsen, Reidar Jensen, Erlend Kvaal, Signe Moen, Hanne Opsahl, Ståle Pettersen, Kjell Ove Røsok og André Tofteland.

Forfall: Ingen

Dessuten møtte: Kjell Arild Høyum og Didrik Thrane-Nielsen (sak 3) og Britt Torunn Hove.

Sak 1:   Protokoll

Utkastet til protokoll fra 18.03.09 ble vedtatt, etter at følgende justeringer foretas:

Sak 2 punkt 1: I første setning erstattes *Letingen etter* med *Vurdering av*.
Sak 2 punkt 2 tredje setning byttes ut med følgende setning: FUG-arbeidsgruppen bes om å komme med forslag til endringer i veiledningen som medfører at den gir et entydig svar på om det skal settes av til FUG ved kontantstrømsikring med verdiendringer ført midlertidig mot egenkapitalen i et regnskap avlagt etter norsk god regnskapsskikk.
Sak 3: I tabellen erstattes *Andre* med *Sammensatte*.

Sak 2:   Arbeidsplan

Arbeidsplanen oppdatert av Elisabet Sulen ble gjennomgått.

NRS 2: Vurdering av innarbeiding av konsekvenser av IFRIC 15 skal gjøres, og dette arbeidet gis prioritet 1. Prosjektansvarlig Ståle Pettersen.

NRS 3: Koordineringen mot NRS(F) Resultatskatt gjøres sammen med oppdateringen av skattestandarden. Dette innebærer prioritet 1, og at Erlend Kvaal er prosjektansvarlig.

NRS 9: Peggy Berner spørres om hun er villig til å fortsette som leder av prosjektet, selv om hun nå har gått ut av RSS.

NRS 14: Eilert Molstad har sendt innspill om leie til NRS 8-oppdateringen. Etter at saken er ferdig behandlet i NRS 8, må også vurderinger av endringer i NRS 14 foretas.

NRS 15 A: Hensiktsmessighet og forståelighet ble diskutert. Trolig er det behov for å utarbeide en standard som er begrenset til å omhandle ansatteopsjoner, og som beskriver hvordan regnskapsmessig behandling av slike skal gjøres.

NRS 16: Prioritet 1, prosjektansvarlig sekretariatet.

NRS(F) Fisjon: Prioritet 1, prosjektansvarlig Reidar Jensen. Arbeidsgruppen på fusjon skal spørres om de er villige til å fortsette i en fisjons-arbeidsgruppe.

NRS(F) Finansielle eiendeler og forpliktelser - § 5-8: Det var ønske om å gi rettledning rundt bruk av § 5-8 prioritet 1, jf blant annet tilbakemeldinger fra den åpne høringen, men av ressursmessige grunner gis det prioritet 2.

NRS(D) Rapportering av miljøutgifter og andre miljøforhold: Trekkes tilbake, og tas derfor ut av arbeidsplanen. I statusrapporten skal det framgå at rapportering av miljøutgifter og andre miljøforhold er dekket av andre standarder.

NRS(D) Regnskapsføring av særskatt: Gjennomgås i forbindelse med gjennomgangen av NRS(F) Resultatskatt. Dette innebærer prioritet 1 og prosjektansvarlig Erlend Kvaal.

Forenklet IFRS: Det ble diskutert om RSS eller FO IFRS skal ha ansvaret for vedlikehold av forenklet IFRS. Signe Moen, som hadde ansvaret for utarbeidelsen av forenklet IFRS, ga uttrykk for at hun mente ansvaret burde ligge i FO IFRS. Det er der brukergruppen for reglene er representert. Erlend Kvaal, som leder FO IFRS, mente på den andre siden at en slik arbeidsoppgave ligger utenfor de arbeidsoppgaver FO IFRS hittil har hatt. Saken skal diskuteres i FO IFRS, gjerne som en del av en noe videre diskusjon av arbeidsdelingen mellom organene.

Det er tidligere bestemt at hver standard skal få sin ansvarlige i RSS. Av tidsmessige årsaker utsettes fordelingen på medlemmene til et senere møte.

I neste møte skal det fastsettes møtedatoer for neste halvår, samt en grovplan for hvilke saker som skal behandles i de ulike møtene.

Sak 3: Finansielle eiendeler og forpliktelser

Den åpne høringen ble sett på som svært nyttig, og RSS er positive til å arrangere slike igjen ved tema som kan være kontroversielle.

Til møtet 5. juni skal arbeidsgruppen ha klart forslag til endret tekst rundt alle andre tema enn sikring. Arbeidsgruppen skal også ha kommet et stykke på vei i en utredning av hjemmelsgrunnlaget for å kreve at sikringsinstrumenter skal regnskapsføres til virkelig verdi.

Det vil bli foretatt en vurdering av behovet for ny ordinær høring nå man ser omfanget av endringene

Det er utarbeidet en egen oppsummering fra den åpne høringen.

Sak 4: Resultatskatt

Erlend Kvaal gikk igjennom notatet utarbeidet til dagens møte. RSS vedtok at det videre arbeidet skal skje etter alternativ 1: Beholde nåværende standard, men gjøre de nødvendige oppdateringer, særlig ift. gjeldende skatteregler.

Sak 5: Endringer i sammensetningen av FU Små foretak og FU Ideelle organisasjoner

I fagutvalg små foretak erstatter Stig Storksen, DnB NOR Kari Fallmyr, Sikringsfondet. Fagutvalg utvides med ett medlem; Gunhild Kveine fra BDO Noraudit.

Fagutvalg Ideelle organisasjoner utvides med ett medlem; Venche Reberg fra BDO Noraudit. Fusjonen mellom BDO Noraudit Bergen og KPMG har gjort at KPMG har to representanter i fagutvalg Ideelle organisasjoner, leder Elisabet Sulen og Øivind Karlsen. Hensiktsmessigheten av dette ble diskutert.

Strateginotatet legger opp til at leder av fagutvalgene skal være medlemmer av RSS. RSS ønsket at Elisabet Sulen skal fortsette som leder, da det ble ansett som viktig at leder av utvalget har et sterkt engasjement for regnskapsføring i ideelle organisasjoner. I og med at FU Ideelle organisasjoner ikke er et vedtakende, men saksforberedende organ, anses det som akseptabelt at KPMG har to representanter. Dersom det oppstår situasjoner i saksbehandlingen i fagutvalget der dette anses uheldig, forutsettes det at RSS gjøres oppmerksom på dette.

Orientering: Kontaktmøte med Kredittilsynet

Elisabet Sulen og Erlend Kvaal orienterte fra møtet med Kredittilsynet. Tema som ble diskutert var blant annet strategien til NRS og erfaringene med denne, finansiering av arbeidet til IASB og EFRAG og hospitantordning hos Kredittilsynet. FO IFRS ga også uttrykk for at de ønsket mer åpenhet rundt det som skjer i ARC og CESR, noe Kredittilsynet var positive til. Kredittilsynet ser nærmere på hva som er mulig å få til gitt deres ressursituasjon.

Protokoll ved
Britt Torunn Hove

PROTOKOLL

fra møte i Regnskapsstandardstyret **6. mai 2009** kl 09:00 - 15.10 hos Deloitte, Oslo.

Til stede: Elisabet Sulen, Karina Vasstveit Hestås, Kirsten Jacobsen, Reidar Jensen, Erlend Kvaal, Signe Moen, Hanne Opsahl, Ståle Pettersen, Kjell Ove Røsok og André Tofteland.

Forfall: Ingen

Dessuten møtte: Peggy Torgersen Berner og Jan Aastveit (sak 1), Harald Brandsås (til 12.30) og Britt Torunn Hove.

Sak 1: NRS(HU) Endringer i NRS 9 Fusjon

Det er ikke identifisert problemstillinger i høringsrunden som ikke er diskutert i forbindelse med utarbeidelsen av høringsutkastet. Peggy Berner mente at det for fremtiden vil være en fordel om det sammen med et høringsutkast også presenteres et Basis for conclusions eller lignende som viser hvordan RSS har resonnert for å komme fram til de løsninger som foreslås. For de som skal produsere standardene, ville det være en fordel om RSS kunne bli enige om en felles mal som skal gjelde, for eksempel kapittel-inndeling og nummerering.

Peggy Berner gjennomgikk dokumentet oppsummering av høringssvar. De høringskommentarer der Peggy Berner ga uttrykk for en mening om hvordan kommentaren skal håndteres av arbeidsgruppen, framgår av protokollen.

Pkt 3 – tilleggsvederlag

Det kreves en selskapsrettslig avklaring av hvordan betinget vederlag skal hensyntas, og på hvilket tidspunkt grensen for tilleggsvederlaget skal måles.

Pkt 3 – identisk eiersammensetning

Tilnærmet identisk eiersammensetning er tilstrekkelig grunnlag for kontinuitetsgjennomskjæring.

Pkt 3 – fusjons- og emisjonsutgifter

Arbeidsgruppen bør jobbe mer med veiledningen som gis for regnskapsføring av fusjons – og emisjonsutgifter.

Punkt 4 – fusjon med kapitalforhøyelse:

Bakgrunnen for høringsutkastets standpunkt om at fond for vurderingsforskjeller og fond for urealiserte gevinster fra overdragende selskap ikke videreføres i kontinuitetsfusjoner, er at man mener at det selskapsrettslig etableres ny anskaffelseskost ved fusjonen. Peggy Berner mente at regnskapsloven og regnskapslovens forarbeider ikke regulerer spørsmålet om hvordan kapitalforhøyelsen i kontinuitetsfusjoner skal regnskapsføres, derimot er det aksjeretten som regulerer dette.

Punkt 4 – konsernfusjon-fordring

Arbeidsgruppen bør forsøke å komme med forslag til regulering av behandling av utsatt skatt.

Pkt 4 – fusjon hvor oppkjøpsmetoden skal benyttes

Høringsutkastet sier følgende: "Oppkjøpsmetoden skal benyttes på fusjoner som er regnskapsmessig transaksjon. *Normalt* vil eksempelvis en fusjon mellom to uavhengige aksjeselskap være en regnskapsmessig transaksjon." Peggy Berner mente at det ikke var mulig å ta bort ordet normalt, som en følge av usikkerheten som eksisterer rundt regnskapsføring av omorganiseringer.

Pkt 4 – fusjon hvor det må vurderes om oppkjøpsmetoden eller kontinuitetsmetoden skal benyttes

Peggy Berner mente at det ikke er mulig å gi ytterligere rettledning for vurderingen som de regnskapspliktige må gjøre, som en følge av usikkerheten som eksisterer rundt regnskapsføringen av omorganiseringer.

Pkt 5.1 Identifikasjon av overtakende part

Peggy Berner mente at det ikke var behov for noen rekkefølge-endring eller inkludering av tekst som nytt bokstavpunkt.

Pkt 5.2 – kontroll

Det er behov for å diskutere videre og konkludere på når kontroll er overført ved fusjoner.

Pkt 5.2 – fjerning av avtaletidspunktet som måletidspunkt

Ett RSS-medlem var ikke enig i synspunktet i ett av høringssvarene om at fjerning av avtaletidspunktet som måletidspunkt er uforenlig med regnskapsloven. Det ble hevdet at dersom lovforarbeidene skal tolkes til å implisere at i visse tilfeller skal avtaletidspunktet alltid brukes, så vil også dagens valgfrihet i gjeldende NRS 9 være lovstridig.

Pkt 5.3.1 – overdragende selskaps aksjer i overtakende selskap før fusjonen

Arbeidsgruppen bør vurdere når det er mulig *ikke* å bruke slike aksjer som fusjonsvederlag, samt hvordan regnskapsmessig behandling i så fall blir.

Pkt 5.3.3 – overtakende selskaps aksjer i overdragende selskap før fusjonen

Forslaget til ny tekst i annet avsnitt i 5.3.3 bør tas inn.

Pkt 5.3.4 – omvendt overtakelse

Peggy Berner mente at omvendt overtakelse er viet nok plass, og at det derfor ikke skal gis mer veiledning.

Pkt 5.5 – justering av foreløpig *tilordning* av anskaffelseskost

Peggy Berner mente at justering av tekst til også å omfatte foreløpig *fastsettelse* av anskaffelseskost ikke skal gjøres.

Pkt 6.1 - tidspunkt for regnskapsføring av en fusjon i henhold til kontinuitetsmetoden

RSS har ikke tatt stilling til om kontinuitetsgjennomskjæring bare er en måleregul, eller om kontinuitetsgjennomskjæring innebærer mer, slik at selskapene i fusjonen bør presenteres som om de har en felles historie. Ett av RSS-medlemmene mente at RSS burde tatt stilling til dette før høringsutkastet ble sendt ut, og at det ville gjort diskusjonen rundt tidspunkt for regnskapsføring enklere.

Pkt 6.2 -horisontal fusjon

Peggy Berner mente at RSS må ta stilling til om reguleringen av fusjon mellom mer enn 90 % eide døtre skal endres.

Pkt 6.3 -vertikal fusjon

Peggy Berner mente at arbeidsgruppen må vurdere om virkeområdet for regelen foreslått i siste avsnitt er for vidt, og om det er behov for å gjøre teksten klarere og inkludere et eksempel.

Pkt 6.6 - kontinuitetsdifferanser i fusjoner uten vederlag

Peggy Berner fortalte at arbeidsgruppen hadde forsøkt å finne et annet ord for differansene som omtales i avsnittet, uten å lykkes. Det bør gjøres et nytt forsøk.

Pkt 8 -sammenligningstall

Arbeidsgruppen ser på behovet for rettledning for proformainformasjon, og for om det skal være adgang til å endre sammenligningstall.

Pkt 9 - endringer i andre standarder

Peggy Berner ga uttrykk for at hun ikke skjønte høringskommentaren om NRS 15 A. Forslaget til endring av NRS 15 A har nettopp til hensikt å forhindre at IFRS 2 blir gjeldende for fusjoner.

Sak 2:   Protokoll

Utkastet til protokoll fra 17.april ble vedtatt, etter at tredje avsnitt under sak 3 får følgende ordlyd:

"Det vil bli foretatt en vurdering av behovet for ny ordinær høring når man ser omfanget av endringene."

Utkastet til oppsummering fra den åpne høringen gjennomgås for å påse at RSS bare brukes i de tilfeller meningene som framkom på den åpne høringen, tilligger RSS. Nytt oppdatert utkast sendes til Kjell Ove Røsok for gjennomgang, deretter til orientering til RSS før det til slutt sendes til deltakerne på den åpne høringen.

Sak 3:   Arbeidsplan

Høringssvarene mottatt på høringsutkastene som ble sendt ut i november, viser at det er behov for en klargjøring av hvilken vekt som skal legges på uttalelser i forarbeidene til regnskapsloven i standardsettingen. Espen Knudsen i DnR anmodes om i samarbeid med Erlend Kvaal å utarbeide et forslag til nytt punkt i strateginotatet om dette. Det skal også lages et høringsnotat i tilknytning til tillegget til strateginotatet. Stiftelsesstyret orienteres om saken i sitt møte neste uke. I tillegg til at dette gjøres, vil det nok fremdeles være behov for vurderinger fra sak til sak i standardsettingen. Høringsbrevene bør brukes mer aktivt for å få fram mulige kontroversielle problemstillinger, og for å beskrive hvordan RSS har kommet fram til sine standpunkter.

Det ble en kort diskusjon av om pensjonsgruppa skal gjøres om til et eget fagutvalg. Dette settes opp som egen sak i neste møte. KPMG informerte om at de bytter ut sin representant i pensjonsgruppa Stein Erik Lund med Anfinn Fardal.

Medlemmer av RSS har etter strateginotatet punkt 40 møterett uten stemmerett i Fagorgan IFRS. For å legge til rette for vurdering av når det kan være aktuelt å benytte denne møteretten, bør medlemmene av RSS ha kopier av e-poster som sendes ut til Fagorgan IFRS.

Peggy Berner ønsket ikke å fortsette som leder av fusjonsprosjektet, og ble erstattet med Kirsten Jacobsen. Forutsetningen for at Kirsten Jacobsen tar over, er at RSS vil ta beslutninger på utredede problemstillinger de blir

forelagt. Som en følge av at Kirsten Jacobsen tar over denne jobben, blir hun erstattet med Ståle Pettersen i arbeidsgruppen som jobber med inntektsføring.

Alle standarder ble tildelt en prosjektansvarlig, som har ansvaret for løpende vurdering av behovet for endringer. Fordelingen framgår av tabellen under. NRS 7 Resultat pr aksje, NRS 10 Opplysninger om segmenter, NRS 11 Delårsrapportering og NRS(F) Opplysninger om nærstående parter som i henhold til tidligere vedtak beholdes midlertidig til regler om IFRS-plikt i selskapsregnskapet for børsnoterte foretak som ikke er konsern er trådt i kraft, ble ikke fordelt. Regjeringen har foreslått at slike regler skal gjelde fra 1.1.2011. Heller ikke diskusjonsnotatet om kontinuitetsgjennomskjæring ble tildelt noen prosjektansvarlig. Det vil bli satt ned en støttegruppe for Bjørn Einar Strandberg som er blitt utnevnt til medlem av EFRAGs arbeidsgruppe om "business combinations between entities under common control" i regi av FO IFRS, annen aktivitet på området kan vurderes nærmere i lys av dette.

Standard	Navn	Ansvarlig
NRS 1	Varelager	Hanne Opsahl
NRS 2	Anleggskontrakter	Ståle Pettersen
NRS 3	Hendelser etter balansedagen	Reidar Jensen
NRS 4	Offentlige tilskudd	Andre Tofteland
NRS 5	Ekstraordinære inntekter og kostnader mv	Hanne Opsahl
NRS 6	Pensjonskostnader	Pensjonsgruppa
NRS 7	Resultat pr aksje	
NRS 8	GRS for små foretak	Hanne Opsahl
NRS 9	Fusjon	Kirsten Jacobsen
NRS 10	Opplysninger om segmenter	
NRS 11	Delårsrapportering	
NRS 12	Avvikling og avhendelse av virksomhet	Karina Vasstveit Hestås
NRS 13	Usikre forpliktelser og betingede eiendeler	Ståle Pettersen
NRS 14	Leieavtaler	Karina Vasstveit Hestås
NRS 15 A	Aksjebasert betaling	Signe Moen
NRS 16	Årsberetning	Ståle Pettersen
NRS(F)	Resultatskatt	Erlend Kvaal
NRS(F)	Kontantstrømoppstilling	Andre Tofteland
NRS(F)	Opplysninger om nærstående parter	
NRS(F)	Konsernregnskap	Kirsten Jacobsen
NRS(F)	Investering i TS og deltakelse i FKV	Karina Vasstveit Hestås
NRS(F)	Immaterielle eiendeler	Andre Tofteland
NRS(F)	Fisjon	Reidar Jensen
NRS(F)	Nedskrivning av anleggsmidler	Erlend Kvaal
NRS(F)	God regnskapsskikk for ideelle organisasjoner	Elisabet Sulen
NRS(HU)	Opplysninger om finansiell risiko og bruk av finansielle instrumenter	Kjell Ove Røsok
NRS(HU)	Transaksjoner og regnskap i utenlandsk valuta	Kjell Ove Røsok
NRS(HU)	Finansielle eiendeler og forpliktelser	Kjell Ove Røsok
	§ 5-8	Kjell Ove Røsok

NRS(D)	Regnskapsføring av inntekt	Signe Moen
NRS(D)	Regnskapsføring i selskapsregnskapet av overdragelser mellom selskaper i samme konsern	
NRS(D)	Regnskapsføring av finansielle instrumenter	Kjell Ove Røsok
NRS(D)	Regnskapsføring av særskatt på sokkelvirksomhet etter petroleumsskatteloven og grunnrenteskatt etter IAS 12	Erlend Kvaal
NRS(V)	Veiledning IAS 19 Employee Benefits	Pensjonsgruppa
NRS(V)	Pensjonsforutsetninger	Pensjonsgruppa
NRS(V)	Fond for urealiserte gevinster	FUG-gruppa
NRS(V)	Anvendelse av IFRS-løsninger innenfor GRS	Karina Vasstveit Hestås
	Forenklet IFRS	Signe Moen
	SME	Elisabet Sulen

FO IFRS skal diskutere hvor ansvaret for forenklet IFRS skal ligge, og saken vil deretter bli diskutert på nytt i RSS.

Følgende nye møtetidspunkter ble avtalt:

Fredag 28. august kl 9-15

Onsdag 16. september kl 9-15

Torsdag 8. oktober kl 9-15

Mandag 26. oktober kl 9-15

Torsdag 10. desember kl 12-18 med etterfølgende julemiddag

Til neste møte skal det foreligge forslag til fordeling av saker til de ulike møtene.

Følgende saker står på agendaen til neste møte 5. juni:

Immaterielle eiendeler

Finansielle eiendeler og forpliktelser

NRS 1

NRS 5

Tema regnskapskonferansen

Mulig omgjøring av pensjonsgruppa til fagutvalg

Sak 4:

Inntektsføring

Notat utarbeidet til møtet av Signe Moen ble gjennomgått.

Det var enighet om at veiledningen avgrenses mot NRS 2, og at inntektsføringsgruppa ikke gjør mer med skillet mellom varer og tjenester versus anleggskontrakter. Det var også støtte for at skillet mellom varer og tjenester er intuitivt, og at det ikke legges vekt på å forklare hvor skillet går i veiledningen, men at tidspunkt for opptjening av inntekt ved tjenester omtales nærmere.

Flere elementer, type 2 og 3

Kanskje er type 2 og 3 samme sak. Det ble sagt at det å kreve behandling som en transaksjon, ofte er en mer kompleks metode for

regnskapsføring enn å følge fakturering som flere transaksjoner, slik at det er viktig å være sikre på at sluttresultatet blir riktigere. Det er trolig sjelden at betalingen for den første delen er for stor, og etterfølgende betaling for lav i forhold til det som blir levert. Motsatt ble det hevdet at det ofte er det som blir levert i trinn to som er det egentlige produktet for kunden, og at det derfor synes kunstig å dele i to transaksjoner. Mange var kritiske til å se hen til nytten for kjøper for å bestemme regnskapsføringen hos selger, og det ble hevdet at å ta utgangspunkt i om det hadde skjedd en overføring av risiko og kontroll og om selgers leveringsforpliktelser er oppfylt, vil gi samme resultat.

Når oppstår uopptjent inntekt?

Det ble stilt spørsmål ved hvorfor det er behov for å skille mellom uopptjent inntekt og forskudd. Det ble hevdet at dette var fordi uopptjent inntekt vil være noe du ikke har plikt til å betale tilbake, mens forskudd er noe det er tilbakebetalingsplikt på. Andre mente at dette ikke nødvendigvis trengte å være et riktig skille, og at man uten innbetaling kan ha behov for periodiseringsposten uopptjent inntekt. Arbeidsgruppen jobber videre med problemstillingen.

Sak 5: NRS(HU) Endringer i NRS 1 Varelager

Saken ble av tidsmessige årsaker utsatt til møtet 5. juni.

Sak 6: Endringer i NRS 5 Ekstraordinære inntekter og kostnader mv

Saken ble av tidsmessige årsaker utsatt til møtet 5. juni.

Sak 7: NRS(HU) Endringer i NRS 12 Avvikling og avhendelse av virksomhet

Notat fra Karina Vasstveit Hestås ble gjennomgått.

Fortsatt drift ikke sannsynlig

Forslaget fra Karina Vasstveit Hestås om å ikke inkludere tilfeller der fortsatt drift ikke er sannsynlig i virkeområdet, ble støttet. Ingen ønsket større forskjeller mot IFRS når det gjelder virkeområdet.

Tettere samordning med IFRS 5

RSS besluttet å samordne tettere mot IFRS gjennom at foretaksdel som er besluttet overført til aksjonærene ved fisjon eller på annen måte, ikke omfattes av standarden på beslutningstidspunktet. Bakgrunnen for dette er strategien om forenkling og IFRS-tilpasning.

Virkeområde

Karina Vasstveit Hestås vurderer om *innledning* skal erstattes med *virkeområde*. Det synes hensiktsmessig at alle standarder har kapitlet virkeområde, dette er stedet for å finne ut om standarden omhandler den problemstilling en leser står overfor. Fagutvalg små foretak og fagutvalg ideelle organisasjoner gir råd om alle standarder skal si noe om forholdet til små foretak og ideelle organisasjoner. Dersom konklusjonen blir at standardene ikke skal si at de ikke gjelder for små foretak og ideelle organisasjoner, skal denne endringen omtales i statusrapporten.

Sak 8: NRS(HU) Endringer i NRS(F) Konsernregnskap

Notat fra Kirsten Jacobsen ble gjennomgått.

Brudd på regnskapsloven og forarbeider til regnskapsloven

Arbeidsgruppen vil gjøre en utredning av trinnvise kjøp/utgang datter og inntektsføring av negativ goodwill.

Språk, struktur mv

Arbeidsgruppen vil foreta en fornyet gjennomgang og komme med forslag til forbedringer.

ED 10 Consolidated Financial Statements

Arbeidsgruppen vil gå gjennom utkastet og vurdere om enkelte foreslåtte løsninger også bør implementeres i den norske standarden.

Det tas sikte på en avklaring av prinsipielle spørsmål i møtet 24. juni.

Protokoll ved
Britt Torunn Hove

PROTOKOLL

fra møte i Regnskapsstandardstyret **5. juni 2009** kl 09:00 – 14:00 hos DnR, Oslo.

Til stede: Elisabet Sulen, Karina Vasstveit Hestås, Kirsten Jacobsen, Erlend Kvaal, Hanne Opsahl, Kjell Ove Røsok og André Tofteland.

Forfall: Reidar Jensen, Signe Moen og Ståle Pettersen.

Dessuten møtte: Harald Brandsås, Siw-Mette Thomassen og Britt Torunn Hove.

Sak 1:   Protokoll

Utkastet til protokoll fra 6. mai ble vedtatt, etter at navn på RSS-medlem tas ut i sak 1 punkt 5.2 og 6.1.

Sak 2:   Arbeidsplan

Det ble diskutert hva det innebærer at en standard har prioritet 2. Naturlig forståelse vil være at det er standarder som står for tur til å få prioritet 1 når standarder med prioritet 1 er ferdigbehandlet, men det er for mange med prioritet 2 til at dette vil kunne gjelde generelt. Det ble foreslått at det i tillegg til kolonnen for prioritet og ansvar, innarbeides en kolonne med planlagt oppstarttidspunkt i arbeidsplanen.

Det ble diskutert hvilket organ som bør ha ansvaret for forenklet IFRS. Fagorgan IFRS har diskutert saken, og mener at det følger av strateginotatets beskrivelse av de ulike organers oppgaver at RSS bør ha ansvaret for forenklet IFRS. Mot dette kunne det tale at fagorgan IFRS innehar spisskompetanse på IFRS og at det har representanter for brukerne av forenklet IFRS. RSS kom til at spisskompetanse og brukerrepresentasjon vil kunne sikres gjennom den vanlige prosessen med nedsettelse av arbeidsgrupper i standardsettingen/forskriftsutviklingen. Fagorgan IFRS kan brukes som kvalitetssikrer på utkast til oppdateringer av forenklet IFRS, det kan også diskuteres om det er hensiktsmessig med saksbehandling av utkast til oppdatert forskrift i fagorgan IFRS.

SME tas også inn på arbeidsplanen.

Dekning av reisekostnader for sekretær i valutagruppa ble godkjent.

Grovfordeling saker til fremtidige møter:

Utkast til fordeling fra Britt Torunn Hove ble gjennomgått. Nedskrivninger flyttes til 28. august, mens fusjon og avvikling og avhendelse flyttes til 24. juni. Fusjon vil bare stå på agendaen 24. juni dersom arbeidsgruppen har behov for avklaring av prinsipielle problemstillinger. For øvrig legges det opp til behandling av fusjon og konsernregnskap i de samme møtene neste halvår. Dersom det er behov for ytterligere behandling av finansielle eiendeler og forpliktelser etter dagens møte, flyttes denne saken også til 24. juni.

Notat fra Espen Knudsen om uttalelser om forarbeiders stilling i standardsettingen og høringsutkast 2009 om endringer av NRS 8 må også inn på planen.

Sak 3: NRS(HU) Endringer i NRS 1 Varelager

Det ble tatt utgangspunkt i dokumentet oppsummering av hørings svar NRS 1 utarbeidet av Hanne Opsahl.

Tittel:

Forslaget om å beholde tittelen varer ble støttet.

Varekontrakter:

Det er mottatt høringskommentarer om at kjøpskontrakter ikke bør være del av standardens virkeområde, og at omtale av salgskontrakter hører naturlig inn under omtalen av virkelig verdi. Som rettledning til brukerne, skal det til sist under virkeområde henvises til NRS 13 for kjøpskontrakter. Omtale av salgskontrakter legges inn i punkt 3.2 om virkelig verdi.

Formål:

RSS mente at andre setning om sammenstilling skal beholdes, som en følge av at dette er hovedformålet med standarden med vårt resultatorienterte rammeverk.

Serieproduserte varer:

I en av høringskommentarene hevdes det at RSS har foretatt en realitetsendring gjennom at det i virkeområdet nå sies eksplisitt at standarden omfatter serieproduserte varer der produksjonen er i henhold til kontrakt og selv om den er langsiktig. RSS er ikke enig i dette, og mente at da NRS 2 ble endret gjennom punkt 7, var flertallsmeningen i NRS at endringen innebar at for serieproduserte varer fantes rettledningen for regnskapsmessig behandling i NRS 1. I presentasjonen av standarden skal det framgå at RSS ikke ser på dette som noen realitetsendring. RSS mente at siste avsnitt i virkeområde var klart nok hva angår regnskapsmessig behandling av serieproduserte varer, og at det derfor ikke var behov for ytterligere tydeliggjøring som foreslått av en av høringsinstansene.

Beholdningsendringer:

RSS mente at høringskommentaren om at regnskapsloven krever at beholdningsendringer skal føres på egen linje er feil. Det er imidlertid behov for å få tydeligere fram alternativet, som er å føre endringene på de respektive regnskapslinjene. Dette innarbeides.

Balanseføring av renteutgifter:

Gitt den ordlyd regnskapsloven og forarbeidene har, erstattes høringsutkastets 3.1 femte ledd med gjeldende standards 3.1 femte ledd, noe som i praksis antas å medføre at renteutgifter ikke vil inngå i tilvirkningskost for varer.

Virkelig verdi – nødvendige utgifter for gjennomføring av salget:

En høringsinstans foreslår at andre setning i første avsnitt i punkt 3.2 skal strykes, som en følge av at man mener at det etter IFRS ikke er klart at faste lagrings- og administrasjonsutgifter ikke er nødvendige utgifter for gjennomføring av salget. RSS vil beholde setningen, dette anses som nyttig rettledning til hovedbrukergruppen av standarden. Et flertall i RSS mener det er i tråd med IFRS å ikke inkludere faste utgifter i nødvendige utgifter for gjennomføring av salget.

Virkelig verdi – hendelser etter balansedagen

Det er behov for å skrive om punkt 3.2 annet avsnitt, for å få tydelig fram sammenhengen mot NRS 3.

Virkelig verdi – gjenanskaffelseskost:

RSS fastholdt at gjenanskaffelseskost ikke er noe selvstendig vurderingsalternativ til virkelig verdi, og mente at dette medfører at siste setning i nestsiste avsnitt i 3.2 må tilpasses dette.

Noteopplysninger:

RSS mener at det ikke er nødvendig å spesifisere balanseført verdi av produksjonsmateriell og reservedeler, med mindre disse postene er vesentlige.

RSS justerer standarden i tråd med innspill fra en av høringsinstansene, slik at det blir krav om å skille mellom egentilvirkede ferdigvarer og handelsvarer.

Hanne Opsahl oppdaterer standarden i tråd med overfornevnte forhold, i tillegg til at det gjøres språklige endringer avtalt i møtet. Deretter sendes standarden på e-post-sirkulasjon til RSS for gjennomlesning. Det tas sikte på å gjøre dette i tide til at eventuelle uklarheter eller uenigheter om nødvendig kan avklares i neste møte 24. juni. Deretter skal standarden publiseres.

Sak 4: Endringer i NRS 5 Ekstraordinære inntekter og kostnader mv

Det ble tatt utgangspunkt i dokumentet oppsummering av høringsssvar NRS 5 utarbeidet av Hanne Opsahl.

Virkeområde – små foretak

RSS støttet forslaget fra fagutvalg små foretak om at små foretak ikke omtales i hovedstandardene. Dette medfører også at "med mindre det fremgår eksplisitt av norske regnskapsstandarter" i første setning i siste avsnitt under punkt 3 tas ut.

Særlige poster

RSS har ikke ment å ekskludere bruk av særlige poster i resultatregnskap etter funksjon, og Hanne Opsahl vurderer foreslåtte alternativ for å få fram dette. Det anses ikke nødvendig med presisering av notekravet etter rl § 7-8b.

Siste setning i siste avsnitt i punkt 3 strykes.

En av høringskommentarene viser at det er behov for ytterligere tydeliggjøring av at særlige poster ikke er en egen linje etter finans, men at særlige poster skal presenteres etter inntektens eller kostnadens art, som en vanlig drifts- eller finanspost. Hanne Opsahl utformer en setning som skal ta høyde for dette.

RSS støttet høringsinnspillet om at særlige poster er poster som er vesentlige og uvanlige eller uregelmessige for foretaket.

Virkning estimatendring

Forslaget til ny tekst i punkt 4 nestsiste avsnitt fra Hanne Opsahl ble støttet.

RSS mente at det utifra loven ikke er mulig å gå lenger enn det som er gjort i høringsutkastet i forhold til endring av avskrivningstid.

Tredje setning i første avsnitt i punkt 4 strykes.

Tredje avsnitt i punkt 4 omarbeides på samme måte som annet avsnitt i punkt 3.2 annet avsnitt i standarden om beholdninger.

Korrigerende av feil i tidligere perioder

Forslaget om at *feil i grunnlaget for estimatvurderinger* skal tas inn som eksempel på feil, ble ikke støttet. RSS frykter at et slikt eksempel i standarden vil føre til at mer føres som feil.

Et flertall i RSS mente at vurderingen av om en feil er vesentlig, skal gjøres i forhold til årsregnskapet for det året feilen rettes.

Det tydeliggjøres at kravet til endring av sammenligningstall bare gjelder dersom rettingen av feilen føres mot egenkapitalen.

RSS er enig i at det ville være nyttig med veiledning rundt spørsmålet om det er adgang eller plikt til å avlegge et nytt årsregnskap dersom det fastsatte årsregnskapet inneholder feilinformasjon, men mener at slik veiledning ikke skal skje i en regnskapsstandard.

Feil som er rettet ved føring mot egenkapitalen, skal opplyses om i note.

Hanne Opsahl oppdaterer standarden i tråd med overfornevnte forhold, i tillegg til at det gjøres språklige endringer avtalt i møtet. Deretter sendes standarden på e-post-sirkulasjon til RSS for gjennomlesning. Det tas sikte på å gjøre dette i tide til at eventuelle uklarheter eller uenigheter om nødvendig kan avklares i neste møte 24. juni. Deretter skal standarden publiseres.

Sak 5: NRS(F) Immaterielle eiendeler

Det ble en kort diskusjon av bakgrunnen for at det ble satt i gang et arbeid med standarden. Bakgrunnen var at standarden oppfattes som tung, at den begrenser bruken av regnskapsloven § 5-6 på en måte som ikke anses forenklende, samt at det er foretatt endringer i IAS 38 som også skulle vurderes implementert i den norske standarden.

Noe av bakgrunnen for at standarden er tung, er kravet om samsvar med sammenstillingsprinsippet og ønsket om IFRS-harmonisering. NRS-strategien bør ikke tilsi at sammenstillingsprinsippet vektlegges tyngre i revideringen av standarden enn i foreliggende standard.

Til forslaget til struktur ble det foreslått å bruke noe plass i virkeområde på å forklare at det finnes immaterielle verdier som ikke er immaterielle eiendeler, at avsittet om interngenerert goodwill burde skifte navn til goodwill og omhandle både goodwill fra virksomhetssammenslutninger og interngenerert goodwill samt at punktet om kostnadsføring burde flyttes opp under innregning og måling. Det ble også foreslått å se på nivåene på overskriftene. Det er mulig at en hierarkisk struktur som for eksempel i NRS 8 kan være hensiktsmessig.

Sak 6: Finansielle eiendeler og forpliktelser

RSS mente at det også for verdisikring skal være valgfritt om sikringsinstrumentet balanseføres og vurderes til virkelig verdi eller om utsettelsesmetoden benyttes. Valg av metode ses på som valg av regnskapsprinsipp som må anvendes konsistent innenfor henholdsvis kontantstrømsikring og verdisikring.

Arbeidsgruppen vurderer om det på bakgrunn av omtale i Ot.prp. nr. 15 (2003-2004) er nødvendig å revurdere om økonomisk sikring er et krav for å kunne sikringsbokføre, og om det er ønskelig med egne regler for regnskapspliktige som bruker IFRS i konsernregnskapet, GRS i selskapsregnskapet.

Punkt 23 g utvides til også å kreve opplysning om *periodens* ikke regnskapsførte gevinster og tap. Arbeidsgruppen jobber videre med formuleringene i A16.

Sak 7: Pensjonsgruppa

Det var flertall for å omgjøre pensjonsgruppa til et fagutvalg.

Sak 8: Regnskapskonferansen 4. november

Følgende nye produkter planlegges presentert på regnskapskonferansen: Fusjon, konsern, finansielle eiendeler og forpliktelser, inntektsføring og valuta. I tillegg ønskes et innlegg som presenterer forslaget til IFRS SME, og som drøfter hva dette betyr for oss i Norge, samt et eget IFRS-innslag.

Sak 9: Kopi-listen for RSS-utsendelser

Medlemmene av fagorgan IFRS tas inn på kopi-listen for RSS-utsendelser.

Protokoll ved
Britt Torunn Hove

PROTOKOLL

fra møte i Regnskapsstandardstyret **24. juni 2009** kl 09:00 – 15:15 hos DnR, Oslo.

Til stede: Elisabeth Sulen, Karina Vasstveit Hestås, Kirsten Jacobsen, Reidar Jensen, Signe Moen, Hanne Opsahl og Kjell Ove Røsok.

Forfall: Erlend Kvaal, Ståle Pettersen og André Tofteland.

Dessuten møtte: Harald Brandsås og Britt Torunn Hove.

Sak 1:   Protokoll

Utkastet til protokoll fra 5. juni ble vedtatt, etter at følgende endringer foretas:

Sak 3:

Beholdninger erstattes med *varer*. Første setning i avsnittet om balanseføring av renteutgifter strykes. Det tas inn en ny siste setning i avsnittet om nødvendige utgifter for gjennomføring av salget, som også får fram at flertallet mener det er i tråd med IFRS å ikke inkludere faste utgifter i nødvendige utgifter for gjennomføring av salget.

Sak 4:

Ordet *og* tas inn i siste setning i avsnittet om særlige poster, slik at særlige poster er poster som er vesentlige og uvanlige eller uregelmessige for foretaket.

Andre avsnitt under korrigerings av feil i tidligere perioder, endres for å reflektere at ikke alle var enige i endringen som skal foretas for vurderingen av om en feil er vesentlig.

Sak 6:

I første setning erstattes *eller om regnskapsføring av verdiendringer på sikringsinstrumentet* utsettes med *eller om utsettelsesmetoden benyttes*.

Sak 2:   Arbeidsplan

Arbeidsplanen ble ikke gjennomgått i detalj, men det ble en kort diskusjon av forenklet IFRS. NRS sender et brev til Finansdepartementet om at det ønskes en klargjøring av ansvaret for vedlikehold av forskriften om forenklet IFRS, og at det er behov for en oppdatering før nyttår. Signe Moen finner eksempel på forhold som nødvendiggjør slik oppdatering. Dersom NRS får ansvaret, ble det foreslått at arbeidet skal utføres av en arbeidsgruppe med representanter fra de store revisjonsfirmaene. Det er ikke sikkert at alle firmaene ønsker å stille ressurser til disposisjon for gjennomføring av en slik jobb, men dette er noe man eventuelt vil måtte komme tilbake til når Finansdepartementet har svart på henvendelsen fra NRS.

For NRS 1 følger Hanne Opsahl opp eksempelet i høringskommentaren fra PwC, og gir tilbakemelding til RSS på om beregnede gjenstående tilvirkningskostnader i tredje avsnitt i punkt 3.2 inkluderer faste tilvirkningskostnader eller ikke. Eventuelle innspill til oppdaterte NRS 1 og NRS 5 sendt ut av Hanne Opsahl 23. juni sendes henne innen 21. august.

Grovfordeling saker til fremtidige møter:

Utkast til fordeling fra Britt Torunn Hove ble gjennomgått.

Til møtet 24. august tas konsernregnskap/fusjon, NRS 12, inntektsføring og NRS 2 inn. Inntektsføring settes i tillegg opp 16. september og 26. oktober. Forslag til eventuell endret struktur på statusrapporten skal behandles i møtet 16. september. Til møtet 10. desember settes evaluering av arbeidet i 2009 på agendaen.

Møtet 8. oktober utvides til 9. oktober, med oppstart ca kl 11 første dag og tidlig avslutning den andre dagen.

Sak 3:

NRS(HU) Finansielle eiendeler og forpliktelser

Enkelte merknader i utkast til oppdatert standard fra arbeidsgruppen ved Kjell Ove Røsok ble gjennomgått.

Punkt 4:

RSS mente at punktet slik det nå var foreslått, ville ekskludere fra sikringsvurdering varederivater og tilsvarende kontrakter som burde kunne kvalifisere for regnskapsføring som sikring. I stedet for et krav om finansielt oppgjør, tas det inn et krav om at finansielt oppgjør er rimelig sikkert i den siste setningen i punktet.

Punkt 7:

Første avsnitt strykes.

Punkt 13:

Flertallet støttet likestillingen av alternativene periodisering etter effektiv rente og lineære periodisering.

Punkt 15:

Det ble kommentert at effekten av periodisering etter effektiv rente etter nedskrivning, fører til at det som er nedskrevet blir inntektsført. Dette er en konsekvens av lovens laveste verdis prinsipp.

Punkt 18:

Avkastningspotensial tas ut av første setning. Etter norsk regnskapsterminologi omfatter risiko både gevinst og taps-potensial.

Punkt 20:

Andre setning i A11 tas også inn her, etter at den skrives litt om. Ordet *presentasjon* erstattes med *behandling*.

Nytt punkt 22:

Det tas inn krav om noteopplysning om hvordan virkelig verdi er fastsatt for finansielle eiendeler og forpliktelser som er balanseført til virkelig verdi.

Punkt 22:

Det ble diskutert om noteopplysningskravet burde fjernes, som en følge av at det kan synes vanskelig å tenke seg forbigående verdifall på finansielle anleggsmidler. Notekravet beholdes, men skrives om for å få fram at situasjonen antas å forekomme sjelden.

Virkningstidspunkt:

Flertallet i RSS ønsket å beholde virkningstidspunktet 1.1.2010. Utsettelse anses ikke nødvendig, som en følge av at standarden ikke anses å medføre nevneverdige nye byrder for de regnskapspliktige.

Struktur vedlegg A:

For å gjøre teksten enda mer lettfattelig, prøver man å få til underoverskrifter for de ulike punktene. Det ble foreslått tatt inn en matrise i A11, for å illustrere de valg et foretak har for regnskapsføring av sikring omfattet av vedlegg A. Det forsøkes også å få til språklige endringer for å tydeliggjøre disse valgene.

Kjell Ove Røsok gjør avtalte endringer i dagens utkast, og sender dette på e-post-sirkulasjon til RSS-medlemmene. Tilbakemeldinger skal gis til han innen 21. august.

Sak 4 og 5: NRS(HU) Endringer i NRS 9 Fusjon og Konsernregnskap
Notat fra arbeidsgruppen ved Kirsten Jacobsen ble gjennomgått.

Generelt om IFRS-implementering

RSS ser det ikke hensiktsmessig at det tas utgangspunkt i IFRS 3R/IAS 27 R og gjøres unntaksregler/tilleggsbestemmelser for øvrige norske foretak. Regnskapsprodusentene kjenner gjeldende norske standarder, ikke IFRS-regelverket, og det anses derfor hensiktsmessig å velge det utgangspunkt man har gjort i arbeidet med fusjons- og konsernstandardene. For øvrig ble det bemerket at det i strateginotatet legges opp til å fjerne ubegrunnede avvik mot IFRS/IFRS SME, dette er noe annet enn en full IFRS-tilpasning.

RSS ser det ikke som hensiktsmessig å implementere SME-standarder direkte i Norge på det nåværende tidspunkt. Det følger av strateginotatet at utviklingen av en SME-standard vil følges nøye, og at løsningene i denne vil tas i betraktning ved utvikling av GRS. Vedtakelsen av en slik som imøtekommer behovene for gruppen øvrige foretak, vil på noe lengre sikt være grunnlaget for norske regnskapsstandarder enten gjennom konvergering, ren oversettelse eller annen implementering. Dette forutsetter også en viss utbredelse av IFRS SME i andre land. Vurderingen av *om* og *når* IFRS SME skal implementeres i Norge, er noe det tilligger Stiftelsesstyret å vurdere. Foreløpig IFRS SME-utkast synes å være basert på eldre IFRS-regulering enn det arbeidsgruppene har tatt utgangspunkt i ved oppdateringen av NRS 9 og NRS(F) Konsernregnskap.

I den mellomfasen man befinner seg i nå, mener RSS at det nok vil være behov for å tillate flere alternative regnskapsmessige løsninger. Det er ikke ønskelig å frata de regnskapspliktige alternativer som de har hatt og kjenner godt før man vet hvor veien går videre, samtidig som det skal gjøres forenklinger og ubegrunnede avvik mot IFRS skal fjernes.

Konsernregnskap

Pkt 2 Innregning av goodwill

Arbeidsgruppen mener at alternativ a og c, som foreslått i høringsutkastet, bør videreføres. RSS støtter dette. Så lenge regnskapsloven krever goodwill-avskrivninger, vil det uansett aldri være mulig å få til full IFRS-harmonisering på dette området. RSS støtter også arbeidsgruppens forslag om at valg av regnskapsmessig behandling av goodwill er et prinsippvalg som må anvendes konsistent etter regnskapsloven § 4-4.

Pkt 3 Trinnvis kjøp og nedsalg

Det fulgte av notatet fra arbeidsgruppen at ytterligere oppfølging i forhold til Ernst & Young ville bli gjort før arbeidsgruppen ville konkludere, og at saken derfor skulle diskuteres i RSS-møtet 28. august. Det ble likevel en kort diskusjon i dagens møte. Å ta gevinst på gjenværende eierandel ved et nedsalg ble av flere oppfattet som intuitivt lite rimelig. Dersom man ønsker å selge hele eierposten, men bare finner kjøper til deler, syntes man det var pussig å resultatføre en gevinst også på gjenværende eierandel.

Fusjon

Punkt 2 c Målerregel eller "som om"

RSS tok ikke stilling til spørsmålet, men gikk videre til de neste punktene. I stedet for å introdusere en to-delt standard som foreslått av arbeidsgruppen, mente RSS at det var mer hensiktsmessig å beholde dagens struktur, jf tidligere diskusjon av valgalternativer i den mellomfasen man er i nå og at endringer kan være ressurskrevende.

Punkt 2 d Egenkapitalsammensetning

RSS støtter arbeidsgruppens forslag om at kontinuitet i egenkapitalsammensetningen som i gjeldende NRS 9 videreføres, og at forslaget i høringsutkastet til endringer av NRS forkastes. Aksjelovens ordlyd synes å tale for at hele innskuddet er aksjekapital og overkursfond (jf asl §§ 2-8(3) og 10-12(2)). I forbindelse med at fusjonsstandarden ble laget, hadde NRS en diskusjon med Justisdepartementet om dette. I brev til NRS sier Justisdepartementet at de ikke hadde hatt anledning til å gå grundig inn i spørsmålet, og henviste til et svar i forhold til aksjeloven av 1976, der det ikke ble tatt avstand fra at kontinuitetsprinsippet innebærer at bunden egenkapital skal gå til bunden egenkapital og fri egenkapital til fri egenkapital. Videre sies det at det er mulig denne betraktningssmåten kan legges til grunn også i forhold til aksjeloven og allmennaksjeloven 1997.

Punkt 2 e Regnskapsføringstidspunkt

Flertallet mener at av forenklingshensyn, skal 1.1 fremdeles være et mulig regnskapsføringstidspunkt. Selskapsrettslig åpningsbalanse er noe annet enn en regnskapsmessig åpningsbalanse, samtidig som skattereglene gjør at 1.1 gjelder som skattemessig sammenslåingstidspunkt for fusjoner med selskapsrettslig virkningstidspunkt i regnskapsåret.

Punkt 2 f Andre forhold

RSS mener at det skal være valgfritt om sammenligningstall omarbeides eller ikke.

Sak 6:

NRS(V) Inntektsføring

KPMG har henvendt seg til NRS, og har innvendinger mot at diskusjonsnotatet om inntekt omgjøres til en veiledning i stedet for til en standard. Flertallet er uenig i at det ligger noe i strategien som skulle tilsi at NRS ikke skal kunne utgi veiledninger, utgivelse av veiledninger ses på som en naturlig del av utviklingen av god regnskapsskikk. Flertallet i RSS opprettholdt derfor sitt syn på at diskusjonsnotatet blir veiledning. Omtalen av veiledninger i statusrapporten vil bli endret.

Utkastet til oppdatert veiledning fra arbeidsgruppen ved Signe Moen ble gjennomgått til og med punkt 4.

I punkt 2 annet avsnitt strykes leie som eksempel på kontroll. Det vurderes om det i eksempelsamlingen kan tas med et eksempel fra inkassobransjen for å illustrere hva som menes med *etablering av en samtidig, ubetinget rett til vederlag*. I tredje avsnitt tas *rettssak* ut.

I punkt 3 annet avsnitt strykes første setning, og andre setning skrives om. Det bør tas inn en begrunnelse for løsningen. Andre setning i tredje avsnitt snus. Arbeidsgruppen vurderer om trading-inntekt/gevinst også bør inn i fjerde avsnitt.

Det foretas språklige endringer i punkt 4 som avtalt i møtet.

Arbeidsgruppen jobber videre med formuleringene i de to første avsnittene under punkt 5, for å få tydeligere fram hva som menes.

Gjennomgangen vil fortsette i neste møte.

Sak 7:   **NRS 8 God regnskapsskikk for små foretak**
Forslaget fra fagutvalg små foretak ble vedtatt.

Sak 8:   **NRS(HU) Endringer i NRS 12 Avvikling og avhendelse av virksomhet**
Saken ble av tidsmessige årsaker utsatt til neste møte.

Protokoll ved
Britt Torunn Hove

PROTOKOLL

fra møte i Regnskapsstandardstyret **28. august 2009** kl 09:00 – 15:00 hos DnR, Oslo.

Til stede: Elisabet Sulen, Karina Vasstveit Hestås, Kirsten Jacobsen (til kl 12), Reidar Jensen (fra 10.45), Erlend Kvaal (fra 11.15), Signe Moen (fra 11.15), Kjell Ove Røsok (på telefon sak 7 kl 10.30-11.00) og André Tofteland.

Forfall: Hanne Opsahl.

Dessuten møtte: Harald Brandsås, Gunlaug Wilter (på sak 4) og Britt Torunn Hove.

Sak 1:   Protokoll

Utkastet til protokoll fra 24. juni ble vedtatt, etter at følgende endringer foretas:

Sak 2, første avsnitt, andre setning skal lyde slik:

NRS sender et brev til Finansdepartementet om at *det ønskes en klargjøring av ansvaret for vedlikehold* av forskriften om forenklet IFRS, og at det er behov for en oppdatering før nyttår.

Sak 4 og 5, første avsnitt, siste linje om fusjon skal lyde slik:

I stedet for å introdusere en to-delt standard som foreslått av arbeidsgruppen, mente RSS at det var mer hensiktsmessig å beholde dagens struktur, jf tidligere diskusjon av valgalternativer i den mellomfasen man er i nå og at endringer *kan være ressurskrevende*.

Sak 2:   Arbeidsplan

Det ble informert om at Ståle Pettersen har trukket seg fra vervet i RSS, som en følge av at han har begynt i ny arbeidskrevende stilling.

IFRS SME ble gitt prioritet 1. Det skal settes ned en arbeidsgruppe med en representant hver fra NHO, NARF, DnR, de fem store revisjonsselskapene samt en akademiker. Organisasjonene/selskapene kontaktes for å få oppnevnt personer til denne arbeidsgruppen. Arbeidsgruppen skal vurdere IFRS SME for bruk i Norge. Arbeidet skal ledes av Elisabet Sulen.

Følgende standarder ble gitt prioritet 3:

NRS 2 Anleggskontrakter

NRS 3 Hendelser etter balansedagen

NRS 4 Offentlige tilskudd

NRS 13 Usikre forpliktelser og betingede eiendeler

NRS 14 Leieavtaler

NRS(F) Kontantstrømpoppstilling

NRS 2:

Arbeidsgruppen IFRS SME skal vurdere om IFRIC 15 skal innarbeides i NRS 2.

NRS 13:

FU Små foretak kontakter PwC vedrørende deres høringskommentar til NRS 8 om usikre forpliktelser, og ber om deres syn på hva de mener bør gjøres i pkt 4.3.1 i NRS 13.

NRS 6:

FU Pensjoner har utarbeidet forslag til endret NRS 6, på bakgrunn av spørsmål fra Ernst & Young. Forslaget settes på agendaen til neste møte.

NRS 16:

I det neste samarbeidsmøtet mellom DnR og de største revisjonsselskapene skal det ses på hvilket resultat det er som skal disponeres i selskapsregnskap avlagt etter IFRS, og som omtales i revisjonsberetningen.

Grovfordeling saker til fremtidige møter:

Utkast til fordeling ble gjennomgått.

Immaterielle eiendeler settes opp 16. september. Konsernregnskap/Fusjon settes opp 8. og 9. oktober.

Sak 3: NRS(HU) Endringer i NRS 12 Avvikling og avhendelse av virksomhet
RSS omgjorde sin beslutning fra møtet 6. mai om når informasjon skal gis om avvikling. Bakgrunnen for dette er at informasjon om avvikling av foretaksdel ofte vil være informasjonspliktig på beslutningstidspunktet etter regnskapsloven § 7-1, og det anses som en forenkling at et slikt informasjonskrav derfor framgår eksplisitt av NRS 12. Også pkt 9 blir stående som foreslått i høringsutkastet.

Eventuelle språklige innspill bes sendt på e-post eller papir til Karina Vasstveit Hestås.

Sak 4: NRS(HU) Endringer i NRS 9 Fusjon og Konsernregnskap
Notat fra arbeidsgruppen ved Kirsten Jacobsen ble gjennomgått. RSS var meget godt fornøyd med det beslutningsgrunnlaget de fikk forelagt.

Pkt 1.1 Forholdet til 7. direktiv

RSS støttet den forelagte vurdering av at de sterkeste grunner taler for en utvidet tolkning av direktivene i lys av utviklingen innenfor IFRS i tråd med anerkjent tolkningstradisjon og i tråd med EUs intensjon i forbindelse med IFRS implementeringen. En slik tolkning av direktivene legges til grunn i standardsettingen.

Pkt 1.2 Harmonisering mot full IFRS eller IFRS SME

Strateginotatet gir ikke svar på spørsmålet om det skal harmoniseres mot full IFRS eller mot IFRS SME der disse gir ulik løsning. Det er innenfor virksomhetsskjøp og konsernregnskap avvik mellom full IFRS og IFRS SME. Disse kan ha bakgrunn i bevisste valg fra IASBs side, men kan også bare skyldes tidslag. Det er ikke alltid mulig å finne ut om det er snakk om det ene eller det andre. Det kan være at IFRS SME blir endret før den implementeres i Norge, men det er ikke lett å forutse hvilke endringer som eventuelt vil bli foretatt.

NRS (HU) Endringer i NRS(F) Konsernregnskap ble sendt ut på høring med utgangspunkt harmonisering mot full IFRS. Etter høringsfristens utløp, ble IFRS SME fastsatt av IASB. Det ble diskutert hvorvidt en i det avsluttende

arbeidet med standarden skal vurdere isteden å harmonisere mot IFRS SME. Det ble besluttet at hovedsporet fra høringen, det vil si harmonisering mot full IFRS, skal følges, men at IFRS SME kan gi veiledning på områder for forenkling.

Pkt 2.1 Tidspunkt for måling av anskaffelseskost og tilordning

RSS støttet flertallet i arbeidsgruppens vurdering av at kontrolltidspunktet best samsvarer med transaksjonstidspunktet, at regnskapsloven ikke er til hinder for at kontrolltidspunktet legges til grunn for måling og allokering og at høringsutkastet derfor fastsettes på dette punktet.

Pkt 2.2 Balanseføring av minoritetens andel av goodwill

Flertallet i RSS mente at regnskapsloven ikke er til hinder for at minoritetens andel av goodwill balanseføres, og gikk inn for at dette skal være et tillatt alternativ, som foreslått i høringsutkastet. IFRS 3R inneholder dette alternativet, i motsetning til IFRS SME. Det er vanskelig å forutse hvordan dette vil bli håndtert i den revisjonen av IFRS SME som det legges opp til etter 2 år. Hensynet til de som avlegger konsernregnskap etter full IFRS, selskapsregnskap etter god regnskapsskikk, ble vektlagt, samt at ingen høringsinstanser hadde gått imot alternativet annet enn som en følge av at de mente det var lovstridig.

Det ble erkjent at innarbeidelse av alternativet gjør selve standarden vanskeligere å lese, og det ble stilt spørsmål ved om alternativet kunne skilles ut som en egen del av standarden. Prosjektansvarlig mente at dette ville gi en svært lang standard, samtidig som en slik omredigeringsjobb ville være tidkrevende. Som en følge av dette, omredigeres ikke standarden.

Pkt 2.3 Trinnvis kjøp: Måling av goodwill og resultatføring av verdiendringer

Måling av goodwill

RSS støttet arbeidsgruppens anbefaling om å ta opp alle eiendeler, inklusive goodwill, til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet, som foreslått i høringsutkastet. Dette vurderes å være mest i tråd med enhetssynet, og anses ikke å være i strid med 7. direktiv, jf pkt 1.1. Dette er den løsningen som følger av IFRS 3R. IFRS 3 krever at goodwill beregnes for hvert kjøp. SME-løsningen synes å være IFRS 3-løsningen når det gjelder behandling av goodwill ved trinnvise kjøp.

Resultatføring av verdiendringer

RSS er usikre på om overgang fra investering i et selskap til kontroll over de underliggende eiendelene og forpliktelsene er å anse som en regnskapsmessig transaksjon. Som en følge av dette, skal differansen mellom akkumulert kost og virkelig verdi på nettoeiendeler på kontrolltidspunktet (inkludert goodwill), føres mot egenkapitalen. Dette medfører en endring i forhold til høringsutkastet, som krever resultatføring, til liks med IFRS 3R. IFRS SME synes bare å foreskrive resultatføring av verdiendring på eksisterende eierandel ved overgang fra tilknyttet selskap til datterselskap (IFRS SME 14.8i).

Pkt 2.4 Trinnvis nedsalg: Måling av gjenværende eierandel og resultatføring

Måling av gjenværende eierandel

RSS støtter arbeidsgruppens forslag om å videreføre høringsutkastets regulering på dette punktet, gitt den usikkerhet som eksisterer om hvorvidt det har skjedd en transaksjon, jf pkt 2.3 over. Dette innebærer at ved overgang til felles kontrollert virksomhet, tilknyttet selskap eller ordinær aksjeinvestering, skal gjenværende balanseført verdi på avhendelsestidspunktet videreføres.

Dette synes å være løsningen etter IFRS SME, med mindre det blir en available for sale-investering, mens IFRS 3 R på den andre side innebærer at gjenværende eierandel regnskapsføres til virkelig verdi på kontrolllovgangs-tidspunktet.

Resultatføring av verdiendringer

Problemstillingen blir ikke aktuell, som en følge av standpunktet tatt i avsnittet over.

Pkt 2.5 Oppkjøpsutgifter

RSS besluttet at oppkjøpsutgifter skal balanseføres, gitt den usikkerhet som eksisterer rundt rekkevidden av regnskapsloven § 5-4. Samme løsning følger av IFRS SME. Etter IFRS 3 R skal oppkjøpsutgifter resultatføres.

Pkt 3 Utsatt skatt ved kjøp av enkelteiendel ved fusjon

RSS besluttet at samme regel skal gjelde ved fusjoner som ved konserndannelse.

Pkt 4 Vindu for korreksjon av tilordning ved fusjon

Bakgrunnen for at vinduet er et annet i NRS 9 Fusjon enn i NRS(F) Konsernregnskap, var kommunikasjon med Justisdepartementet da fusjonsstandarden ble utarbeidet. Sekretariatet sjekker NRS-arkivet og eventuelt arkivet i Justisdepartementet for om mulig å få sett nærmere på begrunnelsen. Dersom det ikke finnes skriftlig begrunnelse, ønsker RSS at vinduet skal være det samme ved fusjoner som ved konserndannelse.

Etter IFRS er vinduet for korreksjon av tilordning 12 måneder, mens høringsutkastet om konsernregnskap legger opp til korreksjon innen påfølgende regnskapsår (etter mønster av gamle IAS 22). Ordlyden i høringsutkastet anses mest hensiktsmessig for brukergruppen, og dette utgjør neppe noen reell forskjell som en følge av at det ikke kreves utarbeidet delårsregnskaper.

Pkt 5 Negativ goodwill

RSS støtter arbeidsgruppens vurdering av at føringer i forarbeidene ikke sperrer for en forenklet løsning som ivaretar det underliggende prinsippet om at negativ goodwill ikke skal inntektsføres. Forslaget i høringsutkastet opprettholdes derfor.

Sak 5: NRS(V) Inntektsføring

Gjennomgangen fortsatte fra punkt 5 (Punkt 1 til 4 ble gjennomgått i møtet 24. juni.)

Arbeidsgruppen vurderer de forslag til flytting av tekst og endrede formuleringer som framkom i møtet.

Pkt 6.4:

RSS støttet forslaget om regnskapsmessig behandling av volumrabatt.

Pkt 6.9:

I andre avsnitt på s 12 tas det inn en setning etter mønster fra NRS(HU) Konsernregnskap pkt 12.1 om at avskrivninger av merverdier ikke må hensyntas i beregningen av opptjent inntekt.

Avsnittet om konsernbidrag formuleres slik at det fremgår at det behandler konsernbidrag som er inntekter. I tillegg til foreslått ny tekst, bør ulikheten sammenlignet med utbytte i behandlingen av skatt omtales.

Av tidsmessige årsaker ble ikke punkt 6.10 til 6.13 gjennomgått. Disse gjennomgås i neste møte.

Sak 6: NRS(HU) Endringer i NRS(F) Nedskrivning av anleggsmidler
Notat fra Erlend Kvaal ble gjennomgått.

Etter-skatt-diskontering

Flertallet i RSS stemte for at begge alternativer for diskontering etter skatt fra høringsutkastet skal være tillatt. Det ble argumentert for at estimering av kontantstrømmer og utgangsverdi er mye mer avgjørende for nåverdien enn diskonteringsrenten.

Bruk av alternativ lånerente

Flertallet i RSS stemte for at bruk av alternativ lånerente i diskonteringen skal være tillatt. Med alternativ lånerente menes hva det vil koste å låne opp til det aktuelle driftsmidlet. Et annet alternativ som ble diskutert, var NIBOR + nærmere angitte punkter. Dette ble avvist, som en følge av at ulike driftsmidler har ulik risikoprofil.

Det ble erkjent at diskontering med alternativ lånerente vil gi lavere rente og dermed høyere nåverdi enn ved bruk av en diskonteringsrente fastsatt på tradisjonell måte. Det ble diskutert om dette vil være i strid med regnskapsloven § 5-3(3). Forenklingen anses å ligge innenfor regnskapsloven.

Annet

Erlend Kvaal vurderer forslag til flytting av tekst som framkom i møtet.

Britt Torunn Hove omformulerer pkt 4.1 nestsiste avsnitt, slik at det kommer tydelig fram at goodwill skal fordeles dersom dette kan gjøres på en fornuftig måte. Dersom fornuftig fordeling ikke kan gjøres, kan den regnskapspliktige velge mekanisk fordeling av goodwill med etterfølgende bottum-up-test for nedskrivning, eller ingen fordeling av goodwill med etterfølgende top-down-test for nedskrivning.

Ikke ferdigstilte immaterielle eiendeler skal av forenklingshensyn ikke være gjenstand for årlig nedskrivningsvurdering, på samme måte som ikke-avskrivbare immaterielle eiendeler.

Det ble vedtatt¹ at standarden skal være foreløpig i et år og deretter omgjøres til endelig standard, og at dette skal kommuniseres i forbindelse med at standarden offentliggjøres.

Sak 7: NRS(HU) Finansielle eiendeler og forpliktelser
Det skal foretas følgende endringer:

Pkt 20:

Det tas inn en setning til for å gjøre det helt klart at IAS 39-muligheten ikke innebærer at sikringsdokumentasjon kan unnlates utarbeidet, for derved å slippe regnskapsføring av sikring. Bruk av begrepet regnskapsmessig sikring i tilknytning til IAS 39 fjernes.

Pkt 24:

Notekrav i tas ut.

¹ Nødvendige stemmer for å oppfylle vedtektenes krav til to tredjedels flertall ble innhentet på e-post etter møtet, fordi det var for få medlemmer i møtet til å oppfylle dette kravet.

A7:

Det skal sies eksplisitt at andel ikke innebærer at del av en periode kan sikres, og gis eksempel, for eksempel at 5 år av en 10-års swap ikke kan sikres.

A11:

Teksten i tabellen endres, slik at det fremgår at det for sikringsinstrument er verdiendringer som ikke regnskapsføres.

I tillegg foretas språklig endring som avtalt i møtet.

Det ble vedtatt² at standarden med eksempler utgis som foreløpig standard, og det tas sikte på omgjøring til endelig standard etter ett år. Dette skal kommuniseres i forbindelse med at standarden offentliggjøres. Offentliggjøring vil skje så snart kvalitetssikring av tekst og eksempler er gjennomført.

Protokoll ved
Britt Torunn Hove

---

² Nødvendige stemmer for å oppfylle vedtektenes krav til to tredjedels flertall ble innhentet på e-post etter møtet, fordi det var for få medlemmer i møtet til å oppfylle dette kravet.

PROTOKOLL

fra møte i Regnskapsstandardstyret **16. september 2009** kl 09:00 – 15:00 hos DnR, Oslo.

Til stede: Elisabet Sulen, Karina Vasstveit Hestås, Kirsten Jacobsen, Reidar Jensen, Erlend Kvaal, Signe Moen, Hanne Opsahl, Kjell Ove Røsok og André Tofteland.

Forfall: Ingen.

Dessuten møtte: Harald Brandsås, Unni Moseby og Britt Torunn Hove.

Sak 1:   Protokoll

Utkastet til protokoll fra 28. august ble vedtatt, etter at følgende endringer foretas:

Sak 2, NRS 16

Foreslått tekst erstattes med følgende tekst: I det neste samarbeidsmøtet mellom DnR og de største revisjonsselskapene skal det ses på hvilket resultat det er som skal disponeres i selskapsregnskap avlagt etter IFRS, og som omtales i revisjonsberetningen.

Sak 4, pkt 1.2

Foreslått tekst erstattes med følgende tekst:

Strateginotatet gir ikke svar på spørsmålet om det skal harmoniseres mot full IFRS eller mot IFRS SME der disse gir ulik løsning. Det er innenfor virksomhetkjøp og konsernregnskap avvik mellom full IFRS og IFRS SME. Disse kan ha bakgrunn i bevisste valg fra IASBs side, men kan også bare skyldes tidslag. Det er ikke alltid mulig å finne ut om det er snakk om det ene eller det andre. Det kan være at IFRS SME blir endret før den implementeres i Norge, men det er ikke lett å forutse hvilke endringer som eventuelt vil bli foretatt.

NRS (HU) Endringer i NRS(F) Konsernregnskap ble sendt ut på høring med utgangspunkt harmonisering mot full IFRS. Etter høringsfristens utløp, ble IFRS SME fastsatt av IASB. Det ble diskutert hvorvidt en i det avsluttende arbeidet med standarden skal vurdere isteden å harmonisere mot IFRS SME. Det ble besluttet at hovedsporet fra høringen, det vil si harmonisering mot full IFRS, skal følges, men at IFRS SME kan gi veiledning på områder for forenkling.

Sak 4, pkt 2.2

Siste setning strykes.

Sak 2:   Arbeidsplan

Arbeidsplanen gjennomgås på neste møte. Følgende prosjekter ble diskutert:

IFRS SME

Det ble gjort en revurdering av den tidsplan for arbeidet som det ble lagt opp til i forrige møte. Til møtet i Stiftelsesstyret 4. november skal det gis en

orientering om det arbeidet som er påbegynt og eventuelle foreløpige konklusjoner, arbeidet skal ikke være ferdig avsluttet.

Arbeidsgruppen skal vurdere om det anses hensiktsmessig å bruke IFRS SME for øvrige og små norske foretak i Norge, om eventuell bruk av regelverket bør være obligatorisk eller valgfri og hvordan en eventuell implementering av regelverket bør foretas. Det skal vurderes om det skal gis et råd om dette til Finansdepartementet. Til sist skal det vurderes hva IFRS SME bør bety for den løpende standardsettingen i RSS, om det her skal samordnes mot IFRS SME eller full IFRS.

Gruppedeltakerne skal forespørres om noen i deres firma/organisasjon kan påta seg jobben som sekretær for gruppen.

NRS 1

På bakgrunn av den usikkerhet som kommer til uttrykk i mottatte høringssvar, tas det inn ordene *variable* og *faste* foran tilvirkningskostnader i pkt 3.2 fjerde avsnitt. Deretter sendes standarden til Stiftelsesstyret i tråd med vedtektene § 5-3, og publiseres ca 14 dager seinere.

NRS 5:

Standarden sendes til Stiftelsesstyret i tråd med vedtektene § 5-3, og publiseres ca 14 dager seinere

Grovfordeling saker til fremtidige møter:

Utkast til fordeling ble gjennomgått.

Immaterielle eiendeler og FUG flyttes til møtet 10. desember. Forarbeidenes betydning i standardsettingen, uttalelse AFP og finansielle eiendeler og forpliktelser settes på agendaen for møtet 8.-9. oktober. IFRS SME settes på agendaen til møtet 26. oktober.

Sak 3: Program Regnskapskonferansen

Programmet endres, slik at temaene IFRS SME og viktige IFRS-prosjekter i 2009 kommer til slutt på dagen.

Valuta utgår som eget tema, og erstattes av pensjoner. Leder av Fagutvalg pensjoner Vidar Nilsen spørres om å lage og presentere innlegget. Temaet IFRS SME ønskes tatt av Stig Enevoldsen (europeisk perspektiv) og Elisabet Sulen (norsk perspektiv).

Målet er å kunne sende programmet over til trykkeriet fredag, med publisering av programmet og åpning for påmeldinger så snart programmet er ferdigtrykt.

Sak 4: NRS(HU) Finansielle eiendeler og forpliktelser

Nestleder Erlend Kvaal ledet møtebehandlingen under dette punktet. Det ble innledet med at vanlige prinsipper for saksgang i organisasjoner tilsier at tidligere vedtak gjøres om bare dersom det fremkommer nye forhold som ikke har vært belyst i den saksgang som ledet opp til det tidligere vedtaket.

Det var enighet om at standarden var vedtatt, og at den problemstilling som ble reist i brev fra PwC og KPMG var diskutert i den åpne høringen i april og i flere RSS-møter, samt at det ble stemt over løsningen i møtet 24. oktober 2008. Et flertall vedtok til tross for dette at standarden skulle tas opp til ny behandling. Begrunnelsen fra flertallets side for dette var at det foreligger tolkningstvil rundt hva regnskapsloven § 4-1 (1) nr 5 innebærer, at løsningen

vedtatt tidligere om plikt til sikringsbokføring når det foreligger økonomisk sikring, ikke anse å være i tråd med strategien (verken forenkling i forhold til praksis eller IFRS-tilpasning), at praksis i Norge fra 1999 fram til i dag har vært i tråd med sistnevnte forståelse og at løsningen anses byrdefull for foretak som har IFRS i konsernregnskapet, GRS i selskapsregnskapet. Mindretallet mente på den andre siden at regnskapsloven § 4-1 (1) nr. 5 må leses som en pliktbestemmelse, at standardsetting kan innebære ny regulering som klargjør at en eksisterende praksis ikke kan fortsette og stiller seg tvilende til påstanden om at norsk praksis fra 1999 og fram til i dag har lagt til grunn at sikringsbestemmelsen er en adgangsbestemmelse. Dessuten ble det hevdet at en plikt-bestemmelse ikke trenger å innebære stor ekstrabyrde siden dokumentasjonskravene ikke er omfattende, og foretakene som ikke anvender regnskapsmessig sikring, likevel må vurdere og dokumentere virkelig verdi av instrumentene for å vurdere nedskrivning etter laveste verdis prinsipp.

Et flertall mente at regnskapsloven § 4-1(1) nr 5 i et tilfelle der det ikke er tvil om at det foreligger effektiv sikring, betyr at sikringsbokføring kan foretas dersom foretaket ønsker det og utarbeider tilstrekkelig sikringsdokumentasjon. Basert på dette, foretas det en todeling av det videre arbeidet med standarden. Kjell Ove Røsok fjerner sikring fra standarden, og leverer oppdatert utkast til standard uten omtale av sikring til behandling på neste møte. PwC og KPMG utarbeider forslag til ny regulering av sikring som forelegges RSS til behandling. Dersom et slikt forslag får tilstrekkelig støtte i RSS, sendes det på ny høring.

Sak 5: NRS(HU) Valuta

Notat fra arbeidsgruppen ved Kjell Ove Røsok ble gjennomgått. Det var støtte til den fornorsking av språket i forhold til IFRS-oversettelsen som arbeidsgruppen legger opp til, men det må sikres at ikke definisjonene dermed blir forskjellige etter IFRS og GRS. Det var også støtte til at strukturen skal ta utgangspunkt i strukturen i IAS 21. Arbeidsgruppen sjekker at reguleringen i IFRS SME ikke er vesentlig forskjellig fra reguleringen i IAS 21. Foreløpig er det tatt utgangspunkt i IAS 21.

Dersom nettoinvestering i utenlandsk virksomhet skal behandles i standarden, bør dette inn i virkeområdet. Dersom definisjonen av utenlandsk valuta beholdes (definisjon 1) som en følge av at det ikke finnes andre egnede ord, skal det sies klart i standarden at dette kan medføre at NOK blir utenlandsk valuta. Det ønskes at definisjonen av pengepost (definisjon 8) skal legges så tett opp til IFRS som mulig.

I tillegg foretas språklige endringer og flytting av tekst som avtalt i møtet

Sak 6: NRS(V) Pensjonsforutsetninger

Forslaget til oppdatert veiledning pr 31. august fra pensjonsgruppa utarbeidet etter etablert praksis ble vedtatt. RSS ønsker at det som vedlegg til veiledningen skal utarbeides en oversikt over størrelsen på de ulike parametrene til hvert tidspunkt veiledningen har vært utgitt.

RSS ønsker at september-oppdateringen av veiledningen også i fremtiden skal møtebehandles, enten i et møte seint i august med foreløpige tall eller tidlig i september.

I forbindelse med publiseringen av veiledningen, skal det gjøres oppmerksom på det høringsutkastet IASB har utgitt om diskonteringsrenten, og hvilken effekt en eventuell vedtakelse av forslaget vil få for IFRS-foretakene.

Sak 7: NRS(HU) NRS 6 Pensjonskostnader

RSS støttet forslaget om at foretak som velger å innregne aktuarielle gevinster og tap i den perioden de oppstår, kan regnskapsføre disse direkte mot annen egenkapital i stedet for i statement of comprehensive income. På grunn av den usikkerhet som eksisterer rundt om utarbeidelse av en slik oppstilling er tillatt etter norsk lov, strykes siste del av foreslått punkt 67C. I tillegg gjøres det språklige endringer som avtalt i møtet.

RSS støttet også den foreslåtte sammenslåingen av NRS 6A og NRS 6, men ønsker at dette skal fremkomme innledningsvis i standardens avsnitt om formål og omfang.

RSS støttet ikke den foreslåtte utvidelsen av tillatte regnskapsspråk i selskapsregnskapet til foretak som er del av et konsern som bruker et regnskapsspråk basert på tilsvarende prinsipper som NRS 6. RSS mente at det heller ikke var behov for den foreslåtte definisjonen av pensjonsmidler. Generelt ble det uttrykt skepsis til endringer av en standard utover det som er bakgrunnen for del-endringer. Unntaket er opprettelse av feil som oppdages.

Forslag til språklige justeringer utover det som ble foreslått i møtet, sendes Britt Torunn Hove seinest mandag 21. september. Justert forslag sendes på e-post til RSS, før det sendes på høring med to måneders høringsfrist.

Historikken som i dag står i parentes under navnet på standarden, flyttes ned i fotnote. Dette skal gjøres for alle standarder.

Sak 8: Struktur statusrapport

Statusrapporten gjøres om til en statusrapport for RSS, det vil si at omtalen av det som har vært gjort i Bokføringsstandardstyret og Fagorgan IFRS i året ikke skal være del av statusrapporten. Omtalen av NRS og organene i NRS beholdes. Det utarbeides et første utkast til statusrapport til neste møte.

Sak 9: Gjennomgang av utgivelsene til RSS

Forslagene i notatet fra sekretariatet gjennomføres. Det skal tas inn et eget avsnitt under publikasjoner i statusrapporten som beskriver ikrafttredelse for alle publikasjonene samlet. For veiledninger snus rekkefølgen av omtalen, slik at omtalen av veiledninger etter IFRS kommer til slutt. Ordet *skal* i nåværende siste avsnitt under veiledninger strykes.

Protokoll ved
Britt Torunn Hove

PROTOKOLL

fra møte i Regnskapsstandardstyret **8. og 9. oktober 2009** kl 11:00 – 21.00 og 09.00 – 14:00 på Clarion Airport Hotel, Oslo.

Til stede: Elisabet Sulen, Karina Vasstveit Hestås, Kirsten Jacobsen, Reidar Jensen, Erlend Kvaal (dag 1), Signe Moen, Hanne Opsahl (kl 11-15 dag 1 og dag 2), Kjell Ove Røsok og André Tofteland.

Forfall: Ingen.

Dessuten møtte: Harald Brandsås, Vidar Nilsen (sak 1) og Britt Torunn Hove.

Sak 1: Uttalelse om AFP
Vidar Nilsen presenterte hovedpunktene i utkastet til uttalelse fra Fagutvalg Pensjoner.

RSS gikk inn for at notatet skal presenteres som en uttalelse.

RSS ønsket at følgende endringer skal gjøres:

- Få inn allerede i innledningen hvem uttalelsen ikke er aktuell for.
- Få tydeligere fram at resultatføring av overgangsvirkningen krever lovvedtak.
- Ta inn henvisninger til regulering i NRS 6 også, ikke bare i IAS 19.
- Si noe om pensjonskostnaden både i 2009 og 2010, like før oppsummeringen
- Endre omtalen av ordningene i Spekter og finansnæringen, slik at det kommer tydeligere fram at konklusjonene i notatet også er relevante ved overgangen fra disse til den nye AFP-ordningen.

Fagutvalg pensjoner fikk fullmakt til å foreta nødvendige endringer, og uttalelsen publiseres så snart som mulig uten ytterligere behandling i RSS.

Sak 2: Protokoll
Utkastet til protokoll fra 16. september ble vedtatt, etter at følgende endringer foretas:

Sak 2, IFRS SME:

Siste linje strykes, og erstattes med følgende tekst:

Gruppedeltakerne skal forespørres om noen i deres firma/organisasjon kan påta seg jobben som sekretær for gruppen.

Sak 4:

I annet avsnitt første setning tas årstallet 2008 inn til slutt i setningen. I tredje setning tas argumentet om tolkningstvil først, og setningen omformuleres til å lyde slik: Begrunnelsen fra flertallets side for dette var at det foreligger tolkningstvil rundt hva regnskapsloven § 4-1 (1) nr 5 innebærer, at løsningen vedtatt tidligere om plikt til sikringsbokføring når det foreligger økonomisk sikring, ikke anse å være i tråd med strategien (verken forenkling i forhold til praksis eller IFRS-tilpasning), at praksis i Norge fra 1999 fram til i dag har vært i tråd med sistnevnte forståelse og at løsningen anses byrdefull for foretak som har IFRS i konsernregnskapet, GRS i selskapsregnskapet.

Dessuten tas det inn følgende tekst rundt mindretallets syn:
Mindretallet mente på den andre siden at regnskapsloven § 4-1 (1) nr. 5 må leses som en pliktbestemmelse, at standardsetting kan innebære ny regulering som klargjør at en eksisterende praksis ikke kan fortsette og stiller seg tvilende til påstanden om at norsk praksis fra 1999 og fram til i dag har lagt til grunn at sikringsbestemmelsen er en adgangsbestemmelse. Dessuten ble det hevdet at en plikt-bestemmelse ikke trenger å innebære stor ekstrabyrde siden dokumentasjonskravene ikke er omfattende, og foretakene som ikke anvender regnskapsmessig sikring, likevel må vurdere og dokumentere virkelig verdi av instrumentene for å vurdere nedskrivning etter laveste verdis prinsipp.

I tredje avsnitt erstattes ordet *vedtok* med ordet *mente*.

Sak 5:

I første avsnitt erstattes ordet *følge* med *ta utgangspunkt i*.

Sak 3: Arbeidsplan

Arbeidsplanen ble av tidsmessige grunner ikke gjennomgått.

Grovfordeling saker til fremtidige møter:

NRS 8 og Resultatskatt flyttes til 10. desember.

Sak 4: NRS(F) Konsernregnskap og NRS 9 Fusjon

Konsernregnskap

Det var flertall for å fjerne konsolideringsutelatelsen for investeringsvirksomhet.

I forhold til forslaget lagt fram fra arbeidsgruppen, skal følgende endringer foretas:

Pkt 1. Virkeområde

Arbeidsgruppen vurderer ulike metoder for håndtering av at andre ballpunkt i annet avsnitt ikke stemmer overens med det som omtales i standarden.

Pkt 2. Definisjoner

Det tas inn en definisjon av innmatskjøp, og en innledning før de ulike definisjonene.

Pkt 6.1.4 Betinget vederlag

Avgivelse av egne aksjer er neppe avgivelse av økonomiske ressurser, og plikt til å avgi egne aksjer er derfor ikke en forpliktelse dekket av NRS 13. Av forenklingshensyn mente NRS likevel at alle betinget vederlag som innebærer plikter skal anses omfattet av NRS 13. Initiell måling, etterfølgende måling og konvertering av forpliktelsen skal gjøres som beskrevet i andre avsnitt. Regelen i tredje avsnitt oppfattes å være for streng, og strykes.

Pkt 6.1.6 Særlig om immaterielle eiendeler

Flertallet i RSS støttet flertallet i arbeidsgruppens syn på at unntaket for identifisering av forenklingshensyn bør være bredest mulig, og derfor en snever fortolkning av begrepet "kontraktsbaserte". Arbeidsgruppen legger fram forslag til tekst med nærmere beskrivelse av hva kontraktsbaserte rettigheter er til neste møte.

Pkt 6.1.7 Goodwill

Siste setning flyttes ned i eget avsnitt, og formuleres som en adgangsbestemmelse.

Pkt 6.1.9 Foreløpig fastsettelse av verdier ved førstegangsinnregning

Det skal tas inn i standarden at dersom en fastsettelse av verdier anses midlertidig, skal dette framgå av regnskapet. Dersom den ikke framgår av regnskapet, og seinere endres, anses endringen som retting av feil.

Pkt 7.4 Transaksjoner mellom konsernselskaper

Femte ledd siste setning omformuleres, slik at det også åpnes for å gjøre dette på riktig måte.

Pkt 7.7 Utgang datterselskap

I første og fjerde avsnitt strykes kjøp av egne aksjer. I siste avsnitt skal det sies at gjenværende balanseført verdi på avhendelsestidspunktet utgjør ny anskaffelseskost.

Pkt 9. Tilleggsopplysninger

I punkt h) tas ordlyden i eksisterende standard inn igjen.

Pkt 10. Sammenligningstall og proformainformasjon

Det skal tas inn en setning om at ved oppkjøp skal ikke sammenligningstallene omarbeides.

Pkt 11. 1 Kostmetoden

Annet avsnitt revurderes etter at tilsvarende punkt i veiledningen om inntektsføring er gjennomgått av RSS.

Pkt 13 Overgangsregler

Nestsiste setning omformuleres til en kan-bestemmelse.

Det anses ikke nødvendig med ny møtebehandling av hele standarden. Bare punkt 6.1.6 om immaterielle eiendeler skal behandles i neste møte.

I tillegg foretas språklige endringer og flytting av tekst som avtalt i møtet.

Fusjon

I forhold til forslaget lagt fram fra arbeidsgruppen, skal endringene omtalt nedenfor foretas. Omtalen dekker også punkter som skal hensyntas i fremtidige gjennomganger av andre standarder.

Pkt 3. Definisjoner

I første avsnitt tredje ballpunkt endres ordlyden tilbake til ordlyden i høringsutkastet.

I andre avsnitt strykes *overtakende selskap*, og *utsteder* erstattes med *utstedes*, dette for også å favne konsernfusjoner.

RSS mente at det i femte avsnitt ikke skal henvises til NRS(F) *Fisjon*. Eksempelet i NRS(F) *Fisjon* planlegges fjernet neste gang standarden revideres.

Forslaget til definisjon av emisjonsutgifter beholdes, og omtalen i NRS(F) *Fisjon* endres neste gang standarden revideres.

Pkt 4. Metodeanvendelse

Vedlegg X tas ut. Det har vært for liten tid både i arbeidsgruppen og i RSS til å vurdere behandlingen av utsatt skatt. I arbeidet som skal gjøres med skattestandarden skal det ses nærmere på problemstillingen.

Pkt 5.2 Identifikasjon av oppkjøpstidspunkt

RSS tok ikke spørsmålet opp til ny vurdering.

Pkt 5.3.1 Aksjer i overtakende selskap

I første setning tas det inn at aksjene *kan* benyttes som vederlag i fusjonen. Siste avsnitt strykes. Strøket tekst fra høringsutkastet tas inn igjen.

Pkt 5.3.2 Tilordning av anskaffelseskost

I andre setning erstattes *virkelig verdi* med *nominell verdi*.

Pkt 5.3.4 Omvendt overtakelse

Eventuelle kommentarer til eksempelet sendes på e-post til Kirsten Jacobsen.

Pkt 5.5 Foreløpig fastsettelse av verdier og anskaffelseskost ved førstegangsinnregning

Forslaget til tidsperiode for justering av foreløpig fastsettelse og tilordning fra arbeidsgruppen ble støttet. Foretak som bruker IFRS i selskapsregnskapet, kan endre tilordningen i tilnærmet samme periode. Som en følge av dette, bestemte RSS seg for ikke å legge avgjørende vekt på uttalelsen på s 148 i Ot.prp. nr 42 (1997-1998).

Pkt 6.1 Tidspunkt for regnskapsføring av en fusjon i henhold til kontinuitetsmetoden

Ordlyden fra gjeldende NRS 9 tas inn igjen. I konsernfusjoner til kontinuitet der 1.1 brukes som gjennomføringstidspunkt, medfører dette at resultat i overdragende selskap fra 1.1 til åpningsbalansedagen ikke vises som opptjent egenkapital, men må klassifiseres som gjeld til morselskapet til overtakende selskap. Det anses uheldig at resultat og balanse for det fusjonerte selskapet ikke henger sammen, og som en følge av dette ble det hevdet at bruk av 1.1 ikke burde være tillatt ved konsernfusjoner. Britt Torunn Hove utarbeider forslag til tekst om dette.

Pkt 6.3 Vertikal fusjon

Andre avsnitt endres til en skal-regel, og det skal fås fram at dette anses som anvendelse av konsernkontinuitet. I tillegg skal det lages et eksempel som vedlegg til standarden.

Pkt 6.6 Egenkapitalføringen ved fusjonen

Horisontale fusjoner uten vederlag

Det skal sies at aksjekapital og overkursfond i overdragende selskap tilføres overkursfond i overtakende selskapet, samt hva som skjer med oppløst fond for vurderingsforskjeller. Arbeidsgruppen lager eksempel som belyser hva som skjer ved gjensidig aksjeeie (når overtakende selskap har aksjer i overdragende selskap).

Horisontale fusjoner med vederlag

Nestsiste avsnitt strykes, siden det som sies der ikke stemmer dersom aksjekapitalforhøyelsen i overtakende selskap er høyere enn aksjekapital og overkursfond i overdragende selskap.

Vertikale fusjoner med vederlag (ført til konsernkontinuitet)

Standarden endres, slik at konsernkontinuitetsverdi av innskuddet minus beregnet aksjekapitalforhøyelse tilføres overkursfond.

Vertikale fusjoner med vederlag (ført til selskapskontinuitet)

Standarden endres, slik at selskapskontinuitetsverdi av innskuddet minus beregnet aksjekapitalforhøyelse tilføres overkursfondet.

I tillegg foretas språklige endringer og flytting av tekst som avtalt i møtet. Nytt utkast til NRS 9 gjennomgås i neste møte.

Sak 5: Lovforarbeidenes betydning i standardsettingen

Espen Knudsen bes om å utvide notatet med eksempler på løsninger som (i) begrenser handlingsrommet innenfor kravene i regnskapsloven og (ii) presiserer handlingsrommet mot grensen av kravene i regnskapsloven.

Deretter sendes notatet på e-post-sirkulasjon til RSS, før det oversendes til Stiftelsesstyret.

Sak 6: NRS(HU) Valuta

Utkast til standard fra arbeidsgruppen ved Kjell Ove Røsok ble gjennomgått.

Pkt 15

Ved neste oppdatering av NRS(F) *Nedskrivning av anleggsmidler* skal det vurderes om dette skal omtales i denne standarden også.

Pkt 18

Arbeidsgruppen finner ut hva som er forskjellen mellom reguleringen foreslått i standarden og den regulering som følger av bokføringsreglene. Det skal vurderes utarbeidet et vedlegg til standarden om hovedreglene fra dette regelverket.

Pkt 21

Arbeidsgruppen vurderer om tredje setning, som er et forsøk på operasjonalisering av fjerde setning, bør utgå.

Pkt 22

Punktet deles i to, en del skal omhandle konsernregnskapet og den andre delen selskapsregnskapet.

Pkt 25

I første setning erstattes *skal* med *kan*, jf regnskapsloven. Det bør også sies noe om sammenligningstall.

Pkt 31

Arbeidsgruppen vurderer på nytt den anbefaling som gis i punktet.

Pkt A2

Det ble stilt spørsmål ved om (a) og (b) var teller like mye i vurderingen. Arbeidsgruppen kommer tilbake på dette.

I tillegg foretas språklige endringer og flytting av tekst som avtalt i møtet. Nytt utkast til høringsutkast om valuta behandles på neste møte.

Sak 7: NRS(V) Inntektsføring

Utkast til veiledning fra arbeidsgruppen ved Signe Moen ble gjennomgått til og med punkt 6.3. Det ble berammet et nytt møte 20. oktober for å gå igjennom resten av veiledningen.

Konsekvenser av overgangen fra diskusjonsnotat til veiledning må omtales i statusrapporten.

Pkt 2.1 Opptjeningsprinsippet

Arbeidsgruppen ser nærmere på transaksjonstidspunktet for tjenester til neste møte.

Pkt 3. Måling av transaksjonsvederlag

Det tas inn noe om for eksempel bytte, for å få fram at måling av transaksjonsvederlag kan være komplisert.

Pkt 3.6 Pålitelig måling av kostnader

Arbeidsgruppen kommer tilbake til konsekvensene av dette til neste møte.

Pkt 4. Bytte

Det ble foreslått at arbeidsgruppen bør se hen til omtalen av bytte i IAS 16.

Pkt 6.1.4 Returrett

Det skal framgå eksplisitt at punktet ikke omhandler kommisjonssalg. Siste avsnitt må derfor endres.

Punkt 6.1.5 Krav på ny vare, ikke reklamasjon

RSS ba om et eksempel på eksempelet. Teksten ble også oppfattet som noe tungt tilgjengelig, og arbeidsgruppen ser på dette på nytt.

Punkt 6.1.6 Alminnelig garanti

I nestsiste avsnitt må det framgå at avsetningen vil være kr 100 *pr. solgt maskin*.

Punkt 6.1.7 Abonnement på tidsskrifter og lignende varer

Omtalen av uopptjent inntekt fjernes.

Punkt 6.2.4 Innmeldings- og medlemsgebyr

Enten må innmeldingsgebyr omtales, eller så må overskriften endres.

Punkt 6.3 Royalty og lisensinntekter

Arbeidsgruppen ser på teksten i punktet på nytt.

Sak 8: NRS(F) og NRS(HU) Finansielle eiendeler og forpliktelser

Sakspapirer vedrørende høringsutkastet ble sendt ut så seint at RSS bestemte seg for å utsette behandlingen til neste møte 26. oktober. Kjell Ove Røsok utarbeider sakspapir som underbygger hvorfor flere mener at regnskapsloven § 4-1(1) nr. 5 krever at sikring reflekteres når økonomisk sikring foreligger. Erlend Kvaal vil lede behandlingen av dette punktet også i neste møte, og vurderer om det bør være kontakt mellom representantene for de to synene før neste møte, dette for å sikre at RSS får best mulig beslutningsgrunnlag for fastsettelse av høringsutkastet i sitt neste møte.

Utkastet til foreløpig standard uten sikring fra Kjell Ove Røsok ble fastsatt. Ved oversendelsen til Stiftelsesstyret skal det framgå at sikringsdelen følger egen saksgang.

Sak 9: Avvikling og avhendelse

Saken ble ikke behandlet i møtet. Karina Vasstveit Hestås vurderer overleverte innspill fra Kirsten Jacobsen. Dersom disse fører til endringer i standarden, sendes den på e-post-sirkulasjon til RSS.

Sak 10: NRS(HU) Endringer i NRS 16 Årsberetning

Forslag til tekst i standarden som en følge av at regnskapsloven § 3-3a har fått et nytt ellefte ledd, er hentet fra NRS 8. Teksten i denne ble sendt på høring i 2008, uten at det ble mottatt kommentarer i høringsrunden.

Det ble vedtatt å sende ut det forelagte forslaget til høringsutkast. Det ble diskutert om det var ønskelig med så mye tekst i standarden knyttet til bestemmelsen, dette vurderes i forbindelse med behandlingen av eventuelle høringskommentarer.

Sak 11: Statusrapport 2009

Punktet ble ikke behandlet i møtet. Eventuelle ønsker om endringer i utsendt tekst sendes Britt Torunn Hove på e-post. De som har hatt ansvar for endringer av standarder siden forrige regnskapskonferanse, sender også forslag til tekst vedrørende sine standarder til Britt Torunn Hove. Oppdatert forslag til statusrapport skal behandles på neste møte.

Annet

Det ble presisert at NRS selv har førsteretten til presentasjon av sine egne produkter.

Protokoll ved
Britt Torunn Hove

PROTOKOLL

fra møte i Regnskapsstandardstyret **26. oktober 2009** kl 09:00 – 17.00 hos DnR, Oslo.

Til stede: Erlend Kvaal, Karina Vasstveit Hestås, Kirsten Jacobsen, Reidar Jensen, Signe Moen, Hanne Opsahl (til kl 15) og Kjell Ove Røsok.

Forfall: Elisabet Sulen og André Tofteland.

Dessuten møtte: Gunlaug Wilter (sak 3 og 4), Lars Inge Pettersen og Didrik Thrane-Nielsen (sak 7) og Britt Torunn Hove.

Sak 1:   Protokoll

Utkastet til protokoll fra møtet 8. og 9. oktober ble godkjent, etter at det under sak 4 pkt 6.1.6 tas inn at det var *flertallet* i RSS som støttet flertallet i arbeidsgruppens syn.

Sak 2:   Arbeidsplan

Gjennomgang av arbeidsplanen ble utsatt til neste møte. I tillegg til sakene på grovplanen til neste møte, skal høringssvar på NRS(HU) *Endringer i NRS 6* og NRS(HU) *Endringer i NRS 16* behandles.

Sak 3:   NRS(F) Konsernregnskap

Endringer foretatt i forhold til versjonen som ble behandlet i forrige møte ble gjennomgått.

Pkt 2. Definisjoner – minoritetsinteresser

Teksten som er hentet fra den norske oversettelsen av IAS 27, oppfattes ikke som riktig. Det undersøkes hvordan ordlyden i den engelske originalen lyder. Dersom det er klart at det ikke er oversettelsen som er upresis, går man tilbake til den definisjonen på minoritetsinteresser som var i forrige utkast til standard.

Pkt 6.1.3 Måling av anskaffelseskost – betinget vederlag

Reguleringen av etterfølgende måling av en betinget forpliktelse innebærer at det ikke skjer ny måling ved sannsynligheter under 50 %. Problemstillingen er ikke funnet eksplisitt omtalt i IFRS-litteraturen, men arbeidsgruppen mener at foreslått løsning er IFRS-løsningen.

Pkt 6.1.5 Særlig om immaterielle eiendeler

RSS gjorde om sin beslutning fra forrige møte, og gikk inn for mindretallet i arbeidsgruppens forslag om at alle vesentlige immaterielle eiendeler skal identifiseres i tilordningen av anskaffelseskost, med mindre kost/nyttebetraktninger tilsier at dette kan unnlates.

Pkt 7.7 Utgang datterselskap

I tredje avsnitt tas det inn regulering av at valg av metode for regnskapsføring av gevinst som tidligere er ført direkte mot egenkapitalen ved trinnvis kjøp er prinsippvalg som må anvendes konsistent.

I tillegg til endringene omtalt over, gjøres flytting og strykning av tekst, omskrivning og endring av henvisninger som avtalt i møtet.

Standarden ble vedtatt.

DnR foretar korrekturlesning av standarden etter at avtalte endringer er på plass. Den publiseres til regnskapskonferansen 4. november.

Sak 4:

NRS 9 Fusjon

Endringer foretatt i forhold til versjonen som ble behandlet i forrige møte ble gjennomgått.

Pkt 3. Definisjoner - vederlagsaksjer

I andre avsnitt strykes *overtakende selskap*, og *utsteder* erstattes med *utstedes*, dette for også å favne konsernfusjoner.

Pkt 3. Definisjoner – samme kontroll

Det tas inn en ny setning som også tar høyde for at kontroll kan foreligge uten eierskap.

Pkt 3. Metodeanvendelse - konsernfusjon

Det ble drøftet om avsnittet skulle ha en tilsvarende ordlyd som gjeldende standard pkt. 4.1 fjerde avsnitt om at "fordringen motsvarer verdien av eiendeler og gjeld som er overdratt". Et flertall anså at denne ordlyden var uhensiktsmessig da den kunne forstås å forskuttere løsning mht. utsatt skatt ved slike fusjoner.

Pkt 5 Oppkjøpsmetoden

Det tas inn at ved fusjon ved nystiftelse, skal eiendeler og gjeld i overdragende foretak som i realiteten må anses som overtakende, videreføres til balanseførte verdier.

Pkt 5.1 Identifikasjon av overtakende part

Det tas inn en setning som beskriver hva overtakende part er.

Pkt 6. Kontinuitetsmetoden

Av forenklingshensyn gjøres ny måling av goodwill ved fusjon mellom morselskap og deleid datterselskap **valgfri**.

Merknad [B.T.H.1]: Prinsipp valg?

Pkt 6.1 Tidspunkt for regnskapsføring

Fusjoner skal kunne regnskapsføres fra hvilken som helst dato i regnskapsåret. Fusjoner mellom selskaper under samme kontroll kan likevel ikke regnskapsføres før eiers kontroll ble etablert, og ikke senere enn aksjelovgivningens ikrafttredelsestidspunkt.

Standarden skal ikke inneholde begrensninger i valget over ved konsernfusjoner.

Pkt 6.3 Vertikal fusjon

Første avsnitt endres, slik at det fokuseres på om selskapet utarbeider konsernregnskap som rapporteres til Regnskapsregisteret, ikke på om dette er gjort.

Pkt 6.6.1 Horisontal fusjon

Det tas inn en ny setning som regulerer regnskapsføringen av tilleggsvederlag.

Pkt 6.6.2 Vertikal fusjon

I horisontale fusjoner med vederlag foreskriver standarden kontinuitet i egenkapitalens sammensetning, mens det i vertikale fusjoner med vederlag kreves at innskuddet i fusjonen behandles som innskutt kapital. Bakgrunnen for denne reguleringen er den nære sammenhengen mellom selskapsrett og regnskapsrett, hvordan dette har vært regulert i tidligere NRS 9 og hvordan dette ble foreslått regulert i høringsutkastet til endringer i NRS 9.

Det tas inn en ny setning som regulerer regnskapsføringen av tilleggsvederlag.

RSS var usikre på konsekvensene av den forenklingen som foreslås for fusjoner der mor går inn i datter. Signe Moen følger opp dette.

Pkt 8 Sammenligningstall og proforma informasjon

Ordlyden endres, for også å passe ved omvendt oppkjøp. I tillegg tas det inn regulering av at sammenligningstallene skal endres, dersom overtakende selskap endrer sine regnskapsprinsipper gjennom fusjonen.

I tillegg til endringene omtalt over, gjøres språklige endringer som avtalt i møtet.

Standarden ble vedtatt.

DnR foretar korrekturlesning av standarden etter at avtalte endringer er på plass. Den publiseres til regnskapskonferansen 4. november.

Sak 5:

NRS(V) Inntektsføring

Endringer foretatt i forhold til versjonen som ble behandlet i møte 9. oktober ble gjennomgått.

Pkt 3.6 Pålitelig måling av kostnader

Løsningen for varer tilpasses løsninger for tjenester.

Pkt 4. Bytte

Flertallet i RSS ønsket alternativ 2.

Pkt 6.5.2 Mobiloperatørs salg av ringetoner, spill og lignende

Signe Moen vurderer om omtale av vurderingsmomentet kreditrisiko bør inn.

Pkt 6.6.2 "Kjøp en, få rabatt på neste"

Omtale av estimat på benyttelse av rabatten skal innarbeides.

Pkt 6.6.4 "Forskuddsbetal og få en ekstra"

Omtale av estimat på benyttelse av tilbudet skal innarbeides.

Pkt 6.10.2 Konsernbidrag – regnskapsføring hos eier ved bruk av kostmetoden

Slettet tekst om omfordeling av anskaffelseskost i morselskapet ved konsernbidrag direkte mellom søsterselskap tas inn igjen. Teksten anses nyttig og hører ikke naturlig hjemme i noen annen standard, derfor ble det ikke lagt vekt på at reguleringen ikke vedrører inntektsføring.

I tillegg til endringene omtalt over, gjøres språklige endringer og strykning av tekst som avtalt i møtet.

Etter at avtalte endringer er gjort, sirkulerer Signe Moen de problemstillinger hun eventuelt trenger tilbakemeldinger på.

Høringsutkastet til veiledning ble vedtatt.

Signe Moen lager forslag til høringsbrev. RSS ønsket at to forhold skulle omtales, nemlig om omtalen i punkt 6.3 om royalty og lisensinntekter anses dekkende og om reguleringen av gjeldsettergivelser ved manglende betalingsevne i punkt 6.12 er hensiktsmessig, spesielt med bakgrunn i reguleringen av tilbakekjøp av egen gjeld i NRS(F) *Finansielle eiendeler og forpliktelser*.

Det tas sikte på utsendelse og publisering til regnskapskonferansen 4. november.

Sak 6: **NRS(HU) Valuta**

Endringer foretatt i forhold til versjonen som ble behandlet i forrige møte ble gjennomgått.

Det ble diskutert å erstatte ordet *virksomhet* i standarden med ordet *enhet*, som en følge av at ordet virksomhet brukes med annet meningsinnhold i NRS(F) *Virksomhetsskjøp og konsernregnskap* og NRS 12 *Avvikling og avhendelse*. Ordet *virksomhet* brukes i regnskapsloven § 3-4(1), som lyder slik: "Regnskapsvaluta for årsregnskapet skal være norske kroner eller den valuta som virksomheten i hovedsak er knyttet til (funksjonell valuta)." Det foretas en gjennomgang av ordbruken i standarden, slik at ordet *enhet* brukes der dette er mulig.

Pkt 5

Teksten legges nærmere opp til regnskapsloven § 3-4(1). Det ble diskutert om regnskapsloven tillater flere ulike funksjonelle valutaer i et selskapsregnskap, men det ble ikke trukket noen konklusjon.

Pkt 21

Reguleringen i annet avsnitt ble oppfattet som uklar. Hva menes med "annet regnskap som omfatter både utenlandsk virksomhet og foretaket", vil vurdering som nettoinvestering i utenlandsk virksomhet i konsernregnskapet smitte over på vurderingen i morselskapets selskapsregnskap, uavhengig av hvilken metode for eksempel aksjene i den utenlandske virksomheten regnskapsføres etter i morselskapets selskapsregnskap? Teksten klargjøres, arbeidsgruppens intensjon er regulering som i IAS 21.

Pkt 24

RSS ønsket at regelen for frivillig endring av funksjonell valuta endres til regelen for pliktig endring av funksjonell valuta (A6).

Gjeldende høringsutkast omtaler blant annet sikring av nettoinvestering i utenlandsk virksomhet, noe som mangler i forslaget til høringsutkast. Denne problemstillingen er heller ikke omhandlet i NRS(F) *Finansielle eiendeler og forpliktelser*. Høringsbrevet skal påpeke problemstillingen.

I tillegg til endringene omtalt over, gjøres språklige endringer og strykning av tekst som avtalt i møtet. Kjell Ove Røsok ferdigstiller høringsutkastet.

Høringsutkastet ble vedtatt.

Kjell Ove Røsok utarbeider forslag til høringsbrev. Det tas sikte på utsendelse og publisering til regnskapskonferansen 4. november.

Sak 7: **Statusrapport 2009**

Som en følge av den foreløpige standarden om finansielle eiendeler og forpliktelser, oppheves NRS(HU) *Opplysninger om finansiell risiko og bruk av*

finansielle instrumenter og NRS(D) Regnskapsføring av finansielle instrumenter, og tas ut av oversikten over norske standarder.

Omtalen av endringer i 2009 er basert på innspill fra de standardansvarlige, og forsøkt harmonisert fra sekretariatet slik at de alle omtaler når standarden er endret, når endringen gjelder fra, hva som var bakgrunnen for endringen og hva som materielt sett er endret. Det ble påpekt at endringsomtalen av enkelte standarder framstår som nokså detaljerte, mens andre er lite detaljerte. Siden forklaring av endringer ikke er del av selve standardene, men kun framgår av statusrapporten, ble det ansett viktig at statusrapporten inneholder forholdsvis detaljert informasjon om foretatte endringer.

Sekretariatet har mottatt forslag til endringer i struktur og omtale av strategi for standardsettingen for små foretak etter at versjon to av statusrapporten ble sendt til RSS. Disse tas ikke inn i årets statusrapport, men vil være del av versjon en av statusrapporten 2010. Strategi for standardsettingen i ideelle organisasjoner skal også inn i statusrapporten 2010.

I tillegg til endringene omtalt over, gjøres språklige endringer som avtalt i møtet.

Sak 8: NRS(HU) Finansielle eiendeler og forpliktelser

I forrige møte ble det vedtatt en standard uten omtale av sikring, og bestemt at det skulle utarbeides et høringsutkast til endring av standarden som vedrørte sikring.

Til dagens møte forelå et kompromissforslag. Det innebar at man går tilbake til opprinnelig vedtatt standardtekst (sendt ut til møtet 16.september 2009), men at følgende setningen i punkt 20 utgår: "Dette innebærer ikke at man kan unnlate regnskapsføring av sikring ved å unnlate utarbeidelse av sikringsdokumentasjon." I tillegg foretas ytterligere to endringer, omtalt under. Kompromisset innebærer at standarden ikke uttaler noe presist om graden av plikt eller frivillighet i regnskapsloven § 4-1(1) nr 5.

RSS sluttet seg til kompromissforslag. Bakgrunnen for dette var hovedsakelig ønsket om å få ut den veiledning som er utarbeidet knyttet til hvordan sikring skal regnskapsføres, den tolkningstvil som et flertall tidligere har gitt uttrykk for at de mener foreligger rundt om regnskapsloven § 4-1(1) nr 5 er en pliktbestemmelse, den praksis som synes å foreligge og vurderingen av at regulering på området trolig vil være midlertidig (IFRS SME). Ved presentasjon av standarden på vegne av NRS, både på regnskapskonferansen og i en eventuell presentasjonsartikkel, skal ikke den ene løsningen trekkes fram som "den eneste rette". Det skal imidlertid ikke legges skjul på at det er ulike syn innad i RSS mht. hvor mye plikt / frivillighet som lovens sikringsbestemmelse inneholder.

I tillegg til fjerningen av tekst i punkt 20, tas det inn krav om noteopplysninger etter IFRS 7 dersom alternativet med regnskapsføring etter IAS 39 anvendes, og A7 om anvendelse av varederivat som sikringsinstrument mykes opp enda mer, for å favne "all in one-hedges" etter IFRS.

Kjell-Ove Røsok fikk ansvar for å ferdigstille standarden. Standarden ble vedtatt. Sekretariatet ber stiftelsesstyrets leder om tillatelse til publisering til 4. november, jf vedtektene § 5-3.

Protokoll ved
Britt Torunn Hove

PROTOKOLL

fra møte i Regnskapsstandardstyret **10. desember 2009** kl 12:00 – 17.00 hos DnR, Oslo.

Til stede: Elisabet Sulen, Erlend Kvaal, Karina Vasstveit Hestås, Reidar Jensen, Signe Moen, Kjell Ove Røsok og André Tofteland.

Forfall: Kirsten Jacobsen og Hanne Opsahl.

Dessuten møtte: Harald Brandsås (til kl 16) og Britt Torunn Hove.

Sak 1: Protokoll

Utkastet til protokoll fra møtet 26. oktober ble godkjent, etter at følgende endringer er foretatt:

Sak 3, punkt 11.2.1:
Punktet tas ut.

Sak 6, andre avsnitt:
Siste setning erstattes med følgende setninger:
Ordet *virksomhet* brukes i regnskapsloven § 3-4(1), som lyder slik:
"Regnskapsvaluta for årsregnskapet skal være norske kroner eller den valuta som virksomheten i hovedsak er knyttet til (funksjonell valuta)."
Det foretas en gjennomgang av ordbruken i standarden, slik at ordet *enhet* brukes der dette er mulig.

Sak 6, sjette avsnitt:
Først setning strykes.

Sak 8, fjerde avsnitt:
Ordene *full IFRS* fjernes, og erstattes med *alternativet med regnskapsføring etter IAS 39*.

Sak 2: Evaluering av arbeidet i 2009

Flere ga uttrykk for at det har vært brukt for mye tid, i forhold til oppnådde resultater. Strategien med både forenkling og IFRS-tilpasning er krevende, blant annet som en følge av at IFRS er i stadig utvikling.

RSS mente at det hadde vært for mange saker under arbeid i året som gikk, og det ble gitt uttrykk for at det var behov for mer tid til diskusjon av arbeidsplanen og for at prioriteringer blir foretatt etter grundige diskusjoner.

RSS var enige om at det er behov for et tydelig skille mellom foreløpige og endelige behandlinger. I foreløpige behandlinger ønskes det at hovedretning og struktur avklares, samt at prinsipielle forhold trekkes fram og drøftes, både med for- og mot-argumenter. Det er som hovedregel ikke ønske om fullstendig tekst til gjennomlesning ved foreløpig behandling.

Viktigheten av å være godt foreberedt ble trukket fram, slik at diskusjoner kan tas og konklusjoner trekkes med en gang, uten omkamper i seinere møter. Det har gjennomgående vært for mange saker til behandling på hvert møte.

Behovet for større vilje til å finne praktiske kompromisser, framfor hundre prosent teoretisk korrekte løsninger, ble også trukket fram. Større vilje til å gjøre forenklinger ble etterlyst. Forenklinger ses ikke på som reduksjon av valgmuligheter, slik som i IFRS SME.

I framtidige prosjekter skal det vurderes om det kan være hensiktsmessig at prosjektleder i RSS får med et RSS-medlem til som diskusjonspartner. Hvilke forventninger det er realistisk å stille til medlemmer av arbeidsgruppene ble diskutert. Det bør være en realistisk forventning av medlemmer av arbeidsgrupper diskuterer viktige problemstillinger i sitt firma, slik at alle innvendinger mot foreslått løsning kommer fram før behandling i RSS.

Regnskapskonferansen ble diskutert. Årets deltakerantall var det laveste noensinne. Det skal vurderes nærmere om det neste år skal forsøkes en felles dag med BSS, som i 2008. Evalueringene fra 2008 viste at deltakerne var positive til en slik delt dag, men BSS ønsket ikke dette for 2009. Det skal også vurderes om man heller skal forsøke presentasjon og diskusjon av produkter som ikke er ferdige, noe a la Rundebordskonferansene til FO IFRS. Dette kunne gjøres for aksjebasert betaling og/eller fisjon. Det er ikke sikkert dette er så lett å få til med det som oppfattes som brukergruppen for god regnskapsskikk.

Publisering av utgivelser etter hvert, i stedet for at alt blir offentliggjort til Regnskapskonferansen, anses hensiktsmessig. Det ble gitt uttrykk for ønske om at RSS ved utgivelsen av nye høringsutkast, publiserer en oversikt over hvilke foreslåtte løsninger som det anses mulig å praktisere.

Elisabet Sulen plasserer input fra evalueringen i det skjemaet som var utarbeidet til møtet. Utfylt skjema sendes ut til neste møte, som en del av den videre diskusjonen der.

Sak 3: Arbeidsplan

Følgende nye møtedatoer ble berammet:

Fredag 15.1 (alternativt 11.1, dersom dette passer bedre for de av medlemmene som ikke var tilstede i møtet)

Torsdag 11.3

Mandag 19.4

Torsdag 20.5

Torsdag 17.6

Torsdag 2.9

Torsdag 30.09 og fredag 1.10

Torsdag 28.10

Mulig NRS-dag 9.11

Torsdag 9.12 med etterfølgende julemiddag

Møtetiden er 9-15 alle dager, med unntak at todagersmøtet og julemøtet, der det foreløpig ikke ble bestemt klokkeslett.

Arbeidsplanen ble gjennomgått. Nytt medlem fra 1.1 Hans Robert Schwencke ble satt på NRS 2 og NRS 13. Disse har stått uten prosjektansvarlig etter at Ståle Pettersen gikk ut av RSS. Erlend Kvaal forsetter arbeidet med NRS(F) *Resultatskatt*, selv om han går ut av RSS fra 1.1. Han står fritt til å revurdere retningen på arbeidet, gitt den siste tids utvikling på skatteområdet innenfor IFRS.

I lys av diskusjonen under punkt 2, ble ikke nye standarder gitt prioritet 1. Kjell-Ove Røsok undersøker likevel muligheten for utredning av inkludering av

§ 5-8-problemstillingen i NRS(F) *Finansielle eiendeler og forpliktelser*. Her har han fått indikasjoner på at en av høyskolene kanskje kan ha utredningskapasitet.

Elisabet Sulen følger opp muligheten for en overgangsregel for investeringsvirksomhet i forbindelse med overgangen til revidert NRS(F) *Virksomhetskjøp og konsernregnskap*.

Sak 4: NRS(HU) Endringer av NRS 6

DnR har sendt høringsssvar som støtter forslaget, utover dette er det ikke mottatt høringsssvar med materielt innhold. Pensjonskasseforeningene står ikke på lista over høringsinstanser, og ønsker dette, samt utsatt svarfrist på NRS 6-endringen til 11. desember. Med mindre Pensjonskasseforeningene har vesentlige innvendinger mot høringsforslaget, anses det vedtatt av RSS.

Sak 5: Forenklet IFRS

Utkast til brev fra Harald Brandsås ble gjennomgått. Det var enighet om at brevet skal peke på ressursituasjonen i RSS, ikke inneholde forslag til hva RSS mener departementet bør gjøre med dette. Derfor strykes nestsiste setning. Ballpunkt to, fem, seks og sju strykes også, deretter sendes brevet.

KPMG inviteres til å komme med konkret forslag til hva som kan gjøres for å gjøre forskriften lettere tilgjengelig.

Sak 6: Valg av Fagutvalg små foretak, ideelle organisasjoner og pensjoner

Små foretak: Alle medlemmer ble gjenvalgt. Jens Erik Huneide fra PwC går også inn i fagutvalget. Fagutvalget vil etter dette bestå av følgende medlemmer:

Hanne Opsahl (leder), NARF
Torkild Haugnes, Ernst & Young
Jens Petter Hilsen, Inter Revisjon
Jens-Erik Huneide, PricewaterhouseCoopers
Karl-Asbjørn Kjennerud, Økonomihuset Revisjon
Gunhild Kveine, BDO Noraudit
Stein Erik Lund, KPMG
Stig Storksen, DnB NOR

Ideelle organisasjoner: Siri Reidulff ønsker ikke gjenvalg. Ellers ble alle medlemmer gjenvalgt. PwC er uten representant, etter at deres tidligere representant ikke lenger er tilknyttet PwC. PwC vil komme med navn på ny representant. Fagutvalget vil etter dette bestå av følgende medlemmer:

Elisabet Sulen (leder), KPMG
Øivind Karlsen, KPMG
Erik Lie, Ernst & Young
Svein-Arne Martinsen, Revisjonsfirmaet Flattum & Co
Hans Petter Nissen, Ideell Økonomi
Venche Reberg, BDO Noraudit
Elsie Tjeransen, Deloitte

Pensjoner: Fagutvalget ble nedsatt i 2009, og valgperioden for alle medlemmer er to år. Fagutvalget består av disse medlemmene:

Vidar Nilsen, Deloitte (leder)
Anfinn Fardal, KPMG
Britt Torunn Hove, DnR Kompetanse
Sissel Krossøy, PricewaterhouseCoopers
Geir Tore Nygaard, Norwegian Insurance Partner
Finn Espen Sellæg, Ernst & Young
Ellen Wettre-Johnsen, Storebrand
Jarle Aarset, NSB

Sak 7: IFRS SME

Elisabet Sulen gikk igjennom sin utsendte presentasjon, og orienterte kort om diskusjonen som hadde vært i Stiftelsesstyret.

RSS mente at den vesentligste innvendingen mot IFRS SME slik den fremstår i dag, er bruken av virkelig verdi. Virkelig verdi skal brukes for landbruksprodukter på innhøstingstidspunktet, for biologiske eiendeler dersom dette ikke innebærer "undue cost or effort", for investeringseiendom dersom virkelig verdi kan måles pålitelig "without undue cost or effort on an ongoing basis" og for ikke børsnoterte aksjer dersom virkelig verdi kan måles pålitelig. Et alternativ for Norge kan være å innføre IFRS SME med unntak for disse postene.

RSS og FO IFRS vil i sine mars-møter få foreløpige vurderinger fra SME-arbeidsgruppen.

Sak 8: NRS(F) Fisjon

RSS ønsker ikke med bakgrunn i IFRIC 17 endringer i reguleringen av jevndelingsfisjoner, men ønsker at dagens løsning videreføres. Bakgrunnen for dette er at det synes usikkert hvilket nedslagsfelt IFRIC 17 har (regulerer den bare behandlingen i overdragende selskap, eller har den også noe å si for regnskapsføringen i overtakende selskap), at et argument om sammenlignbarhet ikke anses som særlig sterkt, i og med at det antagelig ikke foreligger helt sammenlignbare transaksjonsformer med det norske fisjonsinstituttet i andre land samt at behandling til virkelig verdi ville være en mer ressurskrevende regnskapsmessig løsning enn den løsningen vi har i dag.

Til møtet 15. januar ønsker RSS en oversikt fra arbeidsgruppen som beskriver hvilke endringer som må foretas, og hvilke endringer utover dette arbeidsgruppen ønsker.

Det ble gitt uttrykk for at det kunne være behov for å se næyere på reguleringen av fisjonsutgifter, marginal skjevdeling og fisjon med etterfølgende salg. Det er ikke sikkert at en full samkjøring med terminologien i NRS 9 gir et godt resultat, siden det ikke i alle situasjoner er naturlig å snakke om et oppkjøp (for eksempel ved ren fisjon).

Det ble ansett ønskelig at Kirsten Jacobsen som har vært prosjektansvarlig for revisjonen av NRS 9 går inn i arbeidsgruppen. Reidar Jensen følger opp muligheten for dette.

Protokoll ved
Britt Torunn Hove